

SNAGA kontinuiteta

IZBORNI PROGRAM

Gradske organizacije SDP BiH Tuzla
za Lokalne izbore u BiH 2020. godine

Sadržaj

UVOD	3
I. AKTUELNO EKONOMSKO I SOCIJALNO STANJE U GRADU TUZLA	4
II. REALIZOVANI KAPITALNI PROJEKTI ZA PERIOD 2016-2019. GODINA (PUTEVI, VODOVODNA I KANALIZACIONA MREŽA, TOPLIFIKACIJA, JAVNA RASVJETA, I PROJEKTI IZ DRUGIH OBLASTI).....	18
III. PLAN KAPITALNIH PROJEKATA KOJI ĆE BITI ZAVRŠENI U 2020.GODIN (PUTEVI, VODOVODNA I KANALIZACIONA MREŽA, TOPLIFIKACIJA, JAVNA RASVJETA, I PROJEKTI IZ DRUGIH OBLASTI).....	28
IV. ORIJENTACIONO VAŽNE INVESTICIJE ZA KOJE JE U 2020. GODINI IZDATO ODOBRENJE ZA GRAĐENJE ILI JE IZDATA URBANISTIČKA SAGLASNOST I USKORO SE OČEKUJE IZDAVANJE ODOBRENJA ZA GRAĐENJE	32
V. RAZVOJNE I DRUGE EKONOMSKE MJERE 2020.GODINE	34
VI. STRATEŠKA IZBORNA I PROGRAMSKA OPREDJELJENJA GO SDP BIH TUZLA ZA NAREDNI IZBORNI MANDAT 2020-2024. GODINE	39

Uvod

Izborni program Gradske organizacije SDP BiH Tuzla (dalje: GO SDP BiH Tuzla) zasniva se na:

- Izbornom programu SDP BiH za Lokalne izbore u BiH 2020.godine.
- Izbornom programu KO SDP BiH Tuzla za Lokalne izbore u BiH 2020. godine.
- Ustavnim nadležnostima gradske vlasti (odjeljak VI Ustava TK, odredbe članova od 64. do 72.).
- Zakonu o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH.

Izborni program GO SDP BiH Tuzla za Lokalne izbore u BiH 2020. godine će se temeljiti na programskim opredjeljenjima i ciljevima sadržanim u Programu rada Gradske organizacije SDP BiH Tuzla za 2020. godinu.

U centru pažnje Izbornog programa GO SDP Tuzla za lokalne izbore u BiH 2020. godine je čovjek, kao član SDP BiH, kao simpatizer, kao aktivan građanin i pokretač inicijativa za kvalitetno rješavanje konkretnih potreba građana na prostoru gradske političke zajednice Tuzla. Ključne vrijednosti na kojima se temelji Izborni program treba da posluže kao izvor motivacije i stimulacije za konkretnu političku akciju u GO SDP BiH Tuzla na uspostavljanju građanima odgovorne, stručne i efikasne zakonodavne i izvršne vlasti. Izborni program će, u situaciji borbe protiv pandemije korona virusa, biti predložen članovima i simpatizerima na adekvatan način, vodeći računa o svim propisanim epidemiološkim mjerama.

I. Aktuelno ekonomsko i socijalno stanje u gradu Tuzla

[ostvareno stanje u izbornom periodu 2016-2020.godina]

A. Izvršni sažetak¹

Grad Tuzla je jedan od najrazvijenih gradova/opština Bosne i Hercegovine. U posljednjem izbornom periodu (2016.-2020.) osnažila je svoj trend ekonomske razvijenosti, tako da danas spada među tri grada/opštine FBiH sa najvećom stopom zaposlenosti i najvećom stopom radne aktivnosti, a zauzima visoko drugo mjesto u Bosni i Hercegovini po ukupnom broju registrovanih firmi (nakon opštine Centar Sarajevo, a ispred svih drugih regionalnih gradova-centara u Bosni i Hercegovini) Tuzla je po broju registrovanih ispred Banja Luke, Mostara, Zenice i Bijeljine.

Ekonomsku snagu grada Tuzle zorno dočarava broj registrovanih poslovnih subjekata i prihodi koji ovi subjekti ostvaruju.

Sa 9.588 registrovanih poslovnih subjekata Grad Tuzla se nalazi na drugom mjestu u Bosni i Hercegovini (iza opštine Centar Sarajevo), dok je po broju obrtnika (fizičkih lica) sa njih 3.624 na prvom mjestu u Bosni i Hercegovini.

U Tuzli svoju djelatnost obavlja 35,1% svih poslovnih subjekata Tuzlanskog kantona, koji ostvaruju 41,3 % ukupnih prihoda ostvarenih na području Kantona. U ovom izbornom periodu u Tuzli je ostvaren pozitivan trend rasta broja poslovnih subjekata na 1.000 stanovnika (od 68,8 u 2016. godini na 87,4 u 2019. godini), što ovaj grad stavlja ispred regionalnih centara njene veličine u Federaciji BiH (Mostar i Zenicu) i znatno ispred prosjeka u Tuzlanskom kantonu i Federaciji BiH.

Broj zaposlenih je povećan sa 30.778 (2016.) na 36.693 (2019.), a u prva dva mjeseca 2020. pokazuje se dalji trend povećanja zaposlenosti. U 2019. godini u gradu Tuzla je bilo uposleno preko 37 % ukupno zaposlenih u Tuzlanskom kantonu.

¹ Izračun i pregled ekonomsko-socijalnog stanja grada Tuzle daje se prema podacima Federalnog zavoda za programiranje razvoja, Sarajevo.

Po stepenu zaposlenosti² (49 %), grad Tuzla je ispred drugih regionalnih centara u Bosni i Hercegovini (Tuzla je ispred Banja Luke, Mostara, Zenice i Bijeljine). Po stepenu zaposlenosti Tuzla (49%) je znatno iznad prosjeka Tuzlanskog kantona (32,3%) i Federacije BiH (53,6%). Slično je i sa stepenom aktivnosti stanovništva³ koji u gradu Tuzla iznosi 71,2 % (u Tuzlanskom kantonu 56,8%, a u Federaciji BiH 55,3%).

Nezaposlenost je smanjena sa 20.197 (2016. godine) na 16.198 (2019. godine). Shodno ovom pozitivnom trendu smanjena je i stopa nezaposlenosti⁴ sa 39,6% (2016.) na 30,6 % (2019). Stopa nezaposlenosti u 2019. godini je znatno niža u odnosu na Tuzlanski kanton (43,2%) i Federaciju BiH (37,1%).

Proječna neto plaća u 2019. iznosila je 965 KM i premašivala je prosjeke Tuzlanskog kantona (824 KM) za 15 % i Federacije BiH (928 KM) za 4 %.

Povećan broj zaposlenih se pozitivno odrazio na odnos broja zaposlenih i broja penzionera: u gradu Tuzla na svakog penzionera dolazi 1,5 radnika (što je u povoljnije prema prosjeku Tuzlanskog kantona gdje ovaj odnos iznosi 1:1,4 i Federacije BiH gdje iznosi 1:1,3).

B. Ekonomsko-socijalno stanje prema pojedinačnim indikatorima

1. Broj poslovnih subjekata i struktura poslovnih subjekata – po broju obrtnika (fizičkih lica) Grad Tuzla je na prvom mjestu u BiH

U 2019. godini Grad Tuzla je imao registrovanih 9.588 poslovnih subjekata, a ovaj broj čini 35,1% svih poslovnih subjekata Tuzlanskog kantona. Prema broju poslovnih subjekata na 1000 stanovnika (87,4), Grad Tuzla premašuje ovaj odnos na nivou Tuzlanskog kantona (gdje iznosi 62,2) za čak 29 %.

²Stepen zaposlenosti se računa u odnosu na radno sposobno stanovništvo

³Stepen aktivnosti stanovništva pokazuje % aktivnosti radne snage na tržištu rada. Računa se po metodologiji ILO (Metodologija Međunarodne organizacije rada)

⁴Stopa nezaposlenosti se računa u odnosu na radnu snagu.

Tablica 1. Broj poslovnih subjekata i struktura poslovnih subjekata u TK (2019)

Općina/Grad	Broj subjekata				Broj subjekata na 1000 stanovnika
	Ukupno	Pravna lica	Podružnice u sastavu pravnih lica	Fizička lica obrtnici	
Banovići	1.014	315	216	483	44,8
Čelić	503	174	100	229	50,6
Doboj Istok	525	184	149	192	53,1
Gračanica	2.714	844	639	1.231	60,3
Gradačac	2.889	920	663	1.306	74,3
Kalesija	1.496	459	369	668	45,8
Kladanj	674	253	123	298	57,7
Lukavac	2.481	723	482	1.276	57,4
Sapna	338	116	81	141	31,8
Srebrenik	2.078	766	584	728	52,6
Teočak	240	73	51	116	33,6
Grad Tuzla	9.588	3.800	2.164	3.624	87,4
Živinice	2.768	952	666	1.150	47,8
Ukupno TK	27.308	9.579	6.287	11.442	62,2

Izvor: Socioekonomski pokazatelji po općinama FBiH, 2019, str. 78.

U Federaciji BiH Grad Tuzla je među gradovima/opštinama sa najvećim brojem registrovanih poslovnih subjekata (vidjeti tablicu 2). Po broju poslovnih subjekata je na drugom mjestu (iza opštine Centar Sarajevo, koja bilježi 9.747 u odnosu na Tuzlu sa 9.588 poslovnih subjekata). Iza Centar Sarajeva i Tuzle po broju poslovnih subjekata redaju se ostali regionalni gradovi/opštine: Mostar (9.576), Novi Grad (7.565), Novo Sarajevo (6.827), Ilidža (6.143), Zenica (5.805), Bihać (4.390), Stari Grad Sarajevo (4.233) i Travnik (2.686).

Ako se posmatra struktura registrovanih poslovnih subjekata onda vrijedi istaknuti da Grad Tuzla bilježi najveći broj registrovanih obrtnika (fizičkih lica) u Bosni i Hercegovini, i to kako u Federaciji BiH, tako i u Republici Srpskoj.

Tablica 2. Broj poslovnih subjekata i struktura poslovnih subjekata u 10 vodećih opština/gradova Federaciji BiH (2019)

Općina/Grad	Broj subjekata				Broj subjekata na 1000 stanovnika
	Ukupno	Pravna lica	Podružnice u sastavu pravnih lica	Fizička lica obrtnici	
Centar Sarajevo	9.747	5.382	1.686	2.679	182,6
Grad Tuzla	9.588	3.800	2.164	3.624	87,4
Mostar	9.576	4.121	1.876	3.579	91,0
Novi Grad SA	7.565	3.277	1.511	2.777	62,0
Novo Sarajevo	6.827	3.686	1.213	1.928	106,8
Iliđa	6.143	3.395	1.252	1.497	87,1
Zenica	5.805	1.989	1.435	2.381	53,1
Bihać	4.390	1.922	1.266	1.121	76,9
Stari Grad SA	4.233	1.851	634	1.748	119,6
Travnik	2.686	1.060	628	998	51,2

Izvor: Socioekonomski pokazatelji po općinama FBiH, 2019, str. 77-79.

Grad Tuzla bilježi pozitivan trend rasta broja registrovanih poslovnih subjekata. U predhodna dva izborna perioda, od 2012. do danas broj preduzeća je povećan sa 8.619 na 9.588, što znači da je rastao sa godišnjom stopom od 1,6 %.

Tablica 3. Trend rasta broja registrovanih poslovnih subjekata u Tuzli 2012-2019.

Godine	2012	2016	2019	2019/2016	2019/2012
Broj subjekata	8.619	9.202	9.588	104,2	111,2

Izvor: Socioekonomski pokazatelji po općinama FBiH, 2013, 2017, 2019.

2. Poreski prihodi

Na području Grada Tuzla generirano je 2019. godine 25.939.973 KM poreskih prihoda, odnosno 41,3 % ukupno ostvarenih prihoda Tuzlanskog kantona (tablica 4). Prihodi po glavi stanovnika (prihodi P/C) iznose 237 KM, što je 27 % više u odnosu na prosjek Federacije BiH i 35 % više u odnosu na prosjek Tuzlanskog kantona.

U odnosu na 2016. godinu prihodi na području Grada Tuzle su povećani za 6,2 miliona KM ili za 32 %, što je veći rast u odnosu na prosjeke Tuzlanskog kantona (rast od 28 %) i Federacije BiH rast od 18,5%). Prihodi po glavi stanovnika ostvareni u Gradu Tuzla u 2016. iznosili su 114,4 KM i povećani za više od 100 %. Prihodi u Tuzli su rasli brže u odnosu na prosjeke u Tuzlanskom kanton (gdje su porasli za 28,8%) i brže u odnosu na Federaciju BiH (gdje su porasli za 19,2%).

Tablica 4. Poreski prihodi u TK (2016 i 2019)

Općina/Grad	2016		2019		Prihodi PC FBiH=100 (2019)
	Prihodi (000 KM)	Prihodi/PC (KM)	Prihodi (000 KM)	Prihodi/PC (KM)	
Banovići	3.046	133	3.510	155	83
Čelić	556	54	490	49	26
Doboj Istok	587	58	1.050	106	57
Gračanica	4.312	95	6.066	135	72
Gradačac	2.778	71	3.892	100	54
Kalesija	1.648	50	2.495	76	41
Kladanj	777	64	956	82	44
Lukavac	6.357	145	6.757	156	84
Sapna	251	23	413	39	21
Srebrenik	2.293	58	3.745	95	51

Teočak	285	39	364	51	27
Grad Tuzla	19.777	179	25.940	237	127
Živinice	6.449	111	7.204	124	67
Ukupno TK	49.127	111	62.885	143	77
Federacija BiH	344.606	91	408.285	156	100

Izvor: Socioekonomski pokazatelji po općinama FBiH, 2017 i 2019.

3. Zaposlenost

Prema procjeni za 2019. godinu Grad Tuzla broji 109.674 stanovnika, od čega je registrovano zaposlenih 36.693 (zaposlen je svaki treći stanovnik, što je značajan pomak u odnosu na 2016. godinu u kojoj je bio zaposlen svaki četvrti stanovnik).

Tablica 5. Broj zaposlenih u TK (2019)

Općina/Grad	Stanovništvo (procjena sredinom godine)	Broj zaposlenih	Radno sposobno stanovništvo	Stope	
				Zaposlenost (%)	Aktivnosti (%)
Banovići	22.616	5.368	16.411	32,7	58,7
Čelić	9.942	1.158	6.949	16,7	49,3
Doboj Istok	9.879	1.902	6.912	27,5	54,5
Gračanica	45.033	10.965	30.889	35,5	58,5
Gradačac	38.905	8.987	26.813	33,5	56,0
Kalesija	32.697	4.371	23.982	18,2	46,2
Kladanj	11.686	1.891	8.500	22,2	50,0
Lukavac	43.217	9.617	30.190	31,9	57,5
Sapna	10.640	610	7.869	7,8	32,8
Srebrenik	39.500	6.136	27.549	22,3	48,2

Teočak	7.133	458	5.199	8,8	33,5
Grad Tuzla	109.674	36.693	74.269	49,4	71,1
Živinice	57.886	10.911	41.624	26,2	51,5
Ukupno TK	438.811	99.067	307.156	32,3	56,8
Federacija BiH	2.190.098	531.482	1.526.894	34,8	55,3

Izvor: Socioekonomski pokazatelji po općinama FBiH, 2019, str. 29. i 31.

Mjerena prema radno aktivnom stanovništvu, stopa zaposlenosti je 49,4%, a stopa aktivnosti (kao % aktivnosti radne snage na tržištu rada) iznosi 71,1 %. U 2019. godini u gradu Tuzla je bilo uposleno preko 37 % ukupno zaposlenih u Tuzlanskom kantonu.

Broj zaposlenih je povećan sa 30.778 (2016.) na 36.693 (2019.), a prva dva mjeseca 2020. pokazuje se dalji trend povećanja zaposlenosti. Povećan broj zaposlenih se pozitivno odrazio na odnos broja zaposlenih i broja penzionera: u gradu Tuzla na svakog penzionera dolazi 1,5 radnika (što je u povoljnije prema prosjeku Tuzlanskog kantona gdje ovaj odnos iznosi 1:1,4 i Federacije BiH gdje iznosi 1:1,3).

4. Nezaposlenost

U 2019. godini broj nezaposlenih je 16.198, što daje registrovanu stopu nezaposlenosti od 30,6 %. Stopa nezaposlenosti je znatno niža u odnosu na Tuzlanski kanton (za koji iznosi 43,2%) i u odnosu na Federaciju BiH (37,1%).

Tablica 6. Broj nezaposlenih u TK (2019)

Općina/Grad	Broj nezaposlenih	Broj zaposlenih	Stepen nezaposlenosti
Banovići	4.624	5.368	44,3
Čelić	2.267	1.158	66,2
Doboj Istok	1.868	1.902	49,6
Gračanica	7.101	10.965	39,3
Gradačac	6.038	8.987	40,2

Kalesija	6.701	4.371	60,5
Kladanj	2.360	1.891	55,5
Lukavac	7.748	9.617	44,6
Sapna	1.970	610	76,4
Srebrenik	7.146	6.136	53,8
Teočak	1.283	458	73,7
Grad Tuzla	16.198	36.693	30,6
Živinice	10.516	10.911	49,1
Ukupno TK	75.461	99.067	43,2
Federacija BiH	313.570	531.482	37,1

Izvor: Socioekonomski pokazatelji po općinama FBiH, 2019, str. 32. i 34.

Nezaposlenost je smanjena sa 20.197 (2016) na 16.198 (2019). Shodno ovom pozitivnom trendu smanjena je i stopa nezaposlenosti sa 39,6% (2016) na 30,6 % (2019).

5. Prosječna neto plaća

Proječna neto plaća na području Grada Tuzle u 2019. iznosila je 965 KM i premašivala je prosjeke Tuzlanskog kantona (824 KM) za 15 % i Federacije BiH (928 KM) za 4 %. U odnosu na 2016. godinu prosječna neto plaća porasla je za 10,4 %.

Tablica 7. Prosječna neto plaća

Općina/Grad	2016	2019	Index 2019/2016	FBiH=100 (2019)
Banovići	844	911	107,9	98
Čelić	625	655	104,8	71
Doboj Istok	532	571	107,3	62
Gračanica	541	631	116,6	68
Gradačac	602	692	114,9	75

Kalesija	622	701	112,7	76
Kladanj	647	733	113,3	79
Lukavac	764	802	104,9	86
Sapna	776	914	117,8	98
Srebrenik	626	715	114,2	77
Teočak	770	852	110,6	92
Grad Tuzla	874	965	110,4	104
Živinice	725	777	107,2	84
Ukupno TK	744	824	110,7	89
Federacija BiH	839	925	110,6	100

Izvor: Socioekonomski pokazatelji po općinama FBiH, 2017. i 2019.

6. Ekonomske mjere u vrijeme Korona virusa

Izvršni sažetak

Korona zakon u Federaciji BiH nije ni blizu dovoljan ni prostran za pomoć radnicima i poslodavcima, dominantna mu je uloga zaštita javnih budžeta. Primjetno je odsustvo sinhronizacije Vlade Federacije BiH sa kantonalnim vladama, a kantonalnih sa općinskim/gradskim upravama, pa su ove potonje ostavljene same sebi.

U skladu sa obećanjima koje je dala na prethodnim lokalnim izborima o održivom ekonomskom razvoju i kvalitetu života građana, gradska organizacija SDP BiH pokazuju da je imala snage i znanja da blagovremeno pomogne lokalnoj sredini i poduzetništvu i prije nego što je donesen federalni Korona zakon. Svjesna da Bosna i Hercegovina nema strategiju razvoja, te da ima odsustvo zajedničke političke vizije razvoja vladajućih struktura vlasti sa nestabilnim funkcioniranjem vlasti na državnom nivou, GO SDPBiH Tuzla svojim lokalnim politikama nadomješta nedostatke funkcioniranja države.

Kontinuitet efikasnog razvojnog planiranja u Tuzli proizveo je nekoliko interventnih i efikasnih mjera, kao što su: privremeno oslobađanje od zakupnine u poslovnim prostorima u vlasništvu grada, oslobađanje od komunalnih naknada i zakupa za taksi stajališta do kraja 2020; oslobađanje od naknada za korištenje javnih površina za ljetne bašte kafea i restorane; pomoć u proljetnoj sjetvi; prehrambeni i higijenski paketi, putem službe Crvenog krsta; pomoć javnim preduzećima i ustanovama u održavanju likvidnosti i naknade za nezaposlene.

C. Razvojne perspektive grada Tuzle u vrijeme trajanja korona krize

1. Kontekst revidirane Strategije razvoja Tuzle od 2019. do 2021. godine i udar korona krize

Strategija razvoja Tuzle od 2015. do 2026. godine, u revidiranoj verziji za period 2019. do 2021. godine, urađena s potporom Razvojnog programa Ujedinjenih nacija - UNDP-a, pretpostavlja zamašan projekat ekonomskog razvoja, zasnovanog na principima unapređenju kvaliteta života građana, održivosti ekonomije, održivosti okoliša i socijalne uključenosti.

Strateška opredjeljenja revidirane strategije kontinuirani su razvojni hod koji karakterizira Tuzlu još od 2012. godine, kada je s uspjehom pokrenuta tačka zaokreta u odnosu na dotašnju socijalnu i ekonomsku depresiju izazvanu polustoljetnim pustošenjem usljed tonjenja grada.

Revidirana Strategija je za trogodišnji period (2019-2020) konkretizovana projektima poboljšanja kvaliteta okoliša, unapređenja javne infrastrukture i kvaliteta društvenog života građana, povećavanja konkurentnosti, a prema planu priliva javnih i privatnih investicija. Kao pouzdan indikator uspješnosti raelizacije ovakve strategije je nastavak trenda povećanja zaposlenosti u predhodnom periodu (2016-2019) i na prva dva mjeseca 2020. godine.

Revidirana strategija je pretpostavljala nastavak razvoja Grada Tuzle temeljen na odabranim sektorima, kojim se doprinosi daljem trendu održive zaposlenosti i povećanja konkurentnosti gradske ekonomije. Ovakva strateška orijentacija bazira se na:

1. Razvoju turizma i trgovine u Gradu kao centru regije,
2. Unapređenju komunalne infrastrukture,
3. Prenamjeni neiskorištenih industrijskih pogona,
4. Energetskoj efikasnosti i “zelenom rastu” Tuzlanske regije (socijalna, okolinska i ekonomska održivost razvoja), i
5. Nova ekonomija bazirana na konkurentnosti i inovativnosti, kao i razvoju “pametnih tehnologija”.

Od kapitalnih projekata pokrenutih ovakvom strateškom orijentacijom vrijedi pomenuti dva najvažnija: prvi je Sojeničko naselje u centru Tuzle, koje odražava socijalno-turističku strategiju vraćanja dostojanstva Gradu Tuzla nakon sumraka korona virusa, a drugi je u kontekstu širenja proizvodne zone sa grandioznom Fabrikom igračaka.

Međutim, početak 2020. je obilježio pojavu korona krize, koja postaje jedna od najrazornijih kriza koje je svijet ikada vidjeo. S korona krizom, kako glasi jedinstven stav analitičara, ništa neće biti kao prije, budući da kriza uzrokuje novi poredak ili “novu normalu” kakvu nismo očekivali u politici, ekonomiji i socijalnoj kulturi. Usljed drastičnog reduciranja prihoda i oskrbnih lanaca Zapadnom Balkanu prijete ekonomski kolaps, sa izrazito teškim socijalnim posljedicama od smanjenj zaposlenosti i rasta siromaštva. To će, u izvjesnom, zaustaviti realizaciju revidirane strategije, što traži posvećen i sistematičan odgovor.

U takvim uslovima gradonačelnik Tuzle sa vijećnicima u Gradskom vijeću Tuzla zauzima aktivan stav prema posljedicama krize ne čekajući federalni Korona zakon koji je došao sa dobranim kašnjenjem. Za razliku od mnogih drugih gradova/općina, Grad Tuzla je spremno dočekao prvi udar korona krize.

2. Interventne mjere za ublažavanje ekonomskih posljedica korona krize

Interventne mjere za ublažavanje ekonomskih i socijalnih posljedica korona krize, koje razvija gradonačelnik sa svojim saradnicima, usmjerene su ka ekonomski održivom razvoju i obezbjeđenju kvaliteta života građana Tuzle. Finansijska podrška ovim mjerama obezbjeđena je na samom početku aprila s Odlukom o rebalansu Budžeta za 2020. godinu (02.04.2020), i to odmah nakon stupanju na snagu federalnog Korona zakona. Rebalansom budžeta Grada omogućeno je da se namjenska sredstva od skloništa, u iznosu od 1.200.000 KM, prenamijene za potrebe podrške poduzetnicima, za jednokratne pomoći građanima i potrebe narodne kuhinje. Na inicijativu gradonačelnika, upućenu Vladi Federacije, a koju su podržali i neki federalni poslanici, Parlament Federacije BiH je donio Zakon o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica, kojim je u članu 12. omogućena prenamjena namjenskih sredstava i njihovo korištenje za sanaciju ekonomskih, socijalnih i zdravstvenih posljedica uzrokovanih pandemijom koronavirusa.

Ukupna suma koju Grad Tuzla sa svojim preduzećima ulaže za ekonomsko-razvojne potrebe poduzetničkog sektora i socijalne potrebe građana u 2020. godini za ublažavanje posljedica korona krize iznosi 32,263.500 KM.

Interventne mjere se temelje na sljedećim započetim programskim aktivnostima u 2020. godini.:

a) Razvojni kapitalni projekti u iznosu od 29,5 miliona KM

Za 2020. godinu Grad Tuzla generira obimne javne investicije kao primjerenog odgovora na razvojne poticaje u vrijeme ekonomske krize, od kojih se očekuje multiplikativni efekat po poticaj održavanja kvaliteta života građana i podrške poduzetničkom sektoru. U ovom kontekstu projicirane su sljedeće investicije iz budžeta Grada:

- 16,4 miliona KM u gradnju komunalnih objekata.
- Gradski vodovod i Gradsko Centralno grijanje investiraju 13,1 milion KM.

b) Podrška poduzetnicima u iznosu od 763.500 KM

Korisnici ovih sredstava su privredni subjekti, obrtnici, poljoprivrednici, ranjive kategorije građana, novoosnovani poslovni subjekti.

c) Interventne mjere ublažavanja posljedica korona krize za poduzetnike u visini od od 2 miliona KM

Po ovom osnovu gradskih interventnih mjera poduzetnici su privremeno oslobođeni plaćanja zakupnine u poslovnim prostorima u vlasništvu grada, oslobođeni plaćanja komunalne naknade, zakupa za taksi stajališta, naknade za korištenje javnih površina za ljetnje bašte kafea i restorana, za postavljanje reklamnih naprava, osigurana je direktna finansijska podrška samostalnim djelatnostima kojima je mjerama Federalnog kriznog štaba zabranjen rad, pomoć u proljetnoj sjetvi, pomoć licima koja su ostala bez posla, pomoć javnim preduzećima i javnim ustanovama radi održavanja likvidnosti.

Rebalansom budžeta od 29. maja 2020. godine, osigurana je direktna finansijska podrška samostalnim djelatnostima kojima je mjerama Federalnog štaba civilne zaštite i naredbama Kriznog štaba Ministarstva zdravstva privremeno onemogućeno pružanje usluga u iznosu od 600.000 KM. Sredstva će se dodjeljivati kao bespovratna pomoć u održanju tekuće likvidnosti samostalnih djelatnosti i obrta, a služiti će za refundiranje dijela troškova zakupa poslovnih prostora, računovodstvenih usluga i režijskih troškova.

d) Mjere socijalne politike

Mjere socijalne politike su za 2020. godinu "teške" su 5.144.765 KM. Namjena ovih sredstava, izdvojenih u ime pojačane pažnje i brige o građanima u uslovima pandemije, pretpostavlja sljedeća "trošenja":

1. Sredstva za saniranje socijalnih posljedica pandemije (pomoć osobama koje su za vrijeme pandemije ostale bez posla) – 500.000 KM.

Kroz prenamjenu sredstava, u skladu sa odredbama Zakona o ublažavanju negativnih ekonomsko-socijalnih posljedica izazvanih pandemijom koronavirusa, Grad Tuzla je izdvojio 500.000,00 KM za

odjelju jednokratnih novčanih pomoći za lica kojima je prestao radni odnos u vrijeme trajanja nesreće uzrokovane pandemijom koronavirusa. Također, građani su oslobođeni plaćanja komunalne naknade do kraja 2020. godine.

Javni poziv za subvencioniranje dijela režijskih troškova električne energije, odvoz smeća, centralnog grijanja i vode). Subvencija po jednom subjektu će se odobravati u maksimalnom iznosu do 500 KM.

2. Jednokratne socijalne pomoći pojedincima (liječenje, školovanje i sl.).
3. Za liječenje teško oboljelih u inostranstvu.
4. Za zdravstveno osiguranje za lica u stanju socijalne potrebe.
5. Za Merhametovu narodnu kuhinju (100.000 KM je rebalansom budžeta usmjereno kao dodatni grant Narodnoj kuhinji "Imaret", zbog povećanog broja korisnika, s tim što je redovni grant Narodnoj kuhinji iznosi 210.000 KM).
6. Za Crveni križ-krst grada Tuzle, uključujući Projekat "Tuđa njega i pomoć": Za građane u stanju socijalne potrebe obezbjeđena su sredstva za prehrambene i higijenske pakete, čija je podjela organizovana putem Službe za zaštitu i spašavanje – Crvenog križa grada Tuzle.
7. Za Udruženje penzionera.
8. Za Sigurnu kuću, u kojoj su smještene žrtve nasilja u porodici.
9. Za rad organizacija i udruženja iz oblasti boračko-invalidske zaštite,
10. Jednokratne novčane pomoći građanima i boračkoj populaciji⁵.
11. Finansijska podrška za rad obdaništa "Naše dijete" i Centra za socijalni rad.
12. Sredstva za podršku nevladinim organizacijama za socijalne projekte.
13. Učešće u međunarodnim projektima iz oblasti socijalne zaštite.

⁵ Finansijska sredstava za dodjelu jednokratnih novčanih pomoći predviđena su u Budžetu Grada Tuzle za 2020. godinu, na poziciji „Grantovi pojedincima – za ublažavanje socio-ekonomskih posljedica izazvanih koronavirusom (COVID 19)“ a dodjeljivat će se u skladu sa Pravilnikom za dodjelu jednokratnih novčanih pomoći za lica kojima je prestao radni odnos u vrijeme trajanja stanja nesreće uzrokovane pandemijom koronavirusa („Službeni glasnik Grada Tuzla“, broj: 6/20). Pravo učešća u raspodjeli sredstava po ovom Javnom pozivu imaju osobe kojima je prestao radni odnos u vrijeme trajanja stanja nesreće uzrokovane pandemijom koronavirusa, a koje ispunjavaju sljedeće kriterije: (a) da je podnosilac zahtjeva na dan proglašenja stanja nesreće uzrokovane pandemijom koronavirusa na području Federacije BiH (16.3.2020. godine) imao prijavljeno prebivalište na području grada Tuzle, (b) da je podnosiocu zahtjeva utvrđen prestanak radnog odnosa za vrijeme trajanja stanja nesreće, (c) da primanja po članu porodičnog domaćinstva podnosioca zahtjeva ne prelaze iznos od 25% prosječne neto plaće ostvarene u Federaciji Bosne i Hercegovine u mjesecu prije proglašenja stanja nesreće, (d) da se podnosilac zahtjeva nalazi na evidenciji nezaposlenih lica.

II. Realizovani kapitalni projekti za period 2016-2019. godina

[putevi, vodovodna i kanalizaciona mreža, toplifikacija, javna rasvjeta, i projekti iz drugih oblasti]

U posmatranom periodu, realizovane su brojne aktivnosti na realizaciji strateških i drugih programskih dokumenata, kao i niz aktivnosti vezanih za redovne poslove koji se odnose na putnu i komunalnu infrastrukturu i komunalne djelatnosti.

U smislu finansiranja kapitalnih projekata koji su realizirani u posmatranom periodu, ili čija je realizacija još uvijek u toku, osim Grada Tuzla, učestvovali su i organi drugih nivoa vlasti, te međunarodne finansijske institucije.

Pregled kapitalnih projekata koji su realizirani periodu 2016-2019. godina, ili čija je realizacija u toku, sa lokacijama izvođenja radova i realiziranim, odnosno ugovorenim vrijednostima projekata, nalazi se u tabelarnom pregledu koji je sastavni dio ovog dokumenta. Ukupna vrijednost realiziranih kapitalnih projekata izgradnje, rekonstrukcije i sanacije komunalne infrastrukture iznosi preko 34,0 miliona KM i odnosi se na putnu infrastrukturu, uključujući puteve, raskrsnice, pješačke površine, mostove, vodovodnu i kanalizacionu mrežu, sistem daljinskog grijanja uključujući njegovo širenje, ali i priključke za individualne stambene i individualne stambeno poslovne objekte, te nabavku i gradnju kućnih podstanica u mjesnim zajednicama Šićki Brod i Bukinje, zatim izgradnju, odnosno proširenje sistema javne rasvjete, sportske terene i dječija igrališta, trgove, regulaciju vodotoka kao preventivnu zaštitu mjere od poplava i niz drugih projekata.

U navedenom četverogodišnjem periodu, realizirano je preko 150 projekata putne infrastrukture, vrijednosti 14,3 miliona KM. U nastavku je dat pregled završenih značajnijih projekata putne infrastrukture.

Završeni projekti putne infrastrukture 2016

1.	Rekonstrukcija dijela ulice Aleja Alije Izetbegovića i dijela ulice ZAVNOBiH-a-raskrsnice kod Jupitera	Grad Tuzla	274.078,94 KM
2.	Rekonstrukcija ulice Vukovarska I	MZ Ši Selo	429.828,29 KM
3.	Rekonstrukcija ceste Mramor – Stari Mramor u Tuzli	MZ Mramor	345.093,29 KM

4.	Sanacija ulice Pavla Goranina od raskršća do potoka	MZ Kreka	32.742,45 KM
5.	Sanacija puta u naselju Jarići	MZ Dokanj	27.851,85 KM
6.	Sanacija Ozrenske ulice	MZ Lipnica	104.580,45 KM
7.	Rekonstrukcija trotoara, pješačkih površina i arhitektonskih barijera na području grada Tuzla	Grad Tuzla	849.891,86 KM
8.	Rekonstrukcija dijela ulice Albina i Franje Herljevića u Tuzli	MZ Slatina	249.561,74 KM
9.	Sanacija i asfaltiranje ceste Mekteb-Mezarje-Muljevac	MZ Donja Obodnica	41.125,00 KM
10.	Sanacija i asfaltiranje ceste u naselju Pranjici	MZ Grabovica	27.110,00 KM
11.	Sanacija i asfaltiranje ceste Bekiči – Alibašići	MZ Grabovica	28.881,00 KM
12.	Sanacija i asfaltiranje ceste u naselju Krojčica do br. 101	MZ Kreka	92.390,00 KM
13.	Sanacija i asfaltiranje ceste u naselju Ribnjak-Prugica	MZ Ljubače	40.442,00 KM
14.	Sanacija i asfaltiranje ceste u naselju Sarajac do br. 127	MZ Simin Han	31.123,00 KM
15.	Sanacija i asfaltiranje ceste-ulice HVO do br. 168	MZ Solina	16.790,00 KM
16.	Sanacija i asfaltiranje ceste-ulice Armije BiH do br. 232	MZ Solina	17.880,00 KM
17.	Sanacija i asfaltiranje ceste u naselju Brđani do kuće Hasić Alije	MZ Solina	10.415,00 KM
18.	Sanacija i asfaltiranje ceste u naselju Mihatovići do kuće Imamović Hasiba	MZ Šićki Brod	16.171,00 KM
19.	Sanacija i asfaltiranje ceste za naselje Cerovi-Mujani	MZ Tušanj	5.181,00 KM
20.	Sanacija i asfaltiranje ceste za naselje Cerovi - nastavak do kuće Mehmedovića	MZ Tušanj	22.837,00 KM
21.	Sanacija i asfaltiranje ceste u ulici Isaka Samokovlije do br. 33	MZ Tušanj	18.056,00 KM
22.	Sanacija i asfaltiranje ceste u ulici Isaka Samokovlije, Glinci do br. 26	MZ Tušanj	12.628,00 KM

23.	Sanacija i asfaltiranje ceste u naselju Mandići - put do Gljivare	MZ Tušanj	31.815,00 KM
24.	Sanacija i asfaltiranje ceste u naselju Božići	MZ Dragunja	12.407,00 KM
25.	Sanacija i asfaltiranje ceste u naselju Luke	MZ Dragunja	15.752,00 KM
26.	Sanacija i asfaltiranje ceste u naselju Dubrave	MZ Dragunja	28.838,00 KM
27.	Rekonstrukcija dijela ulice Husinskih branitelja 1992 do br. 39	MZ Husino	118.455,00 KM
28.	Rekonstrukcija dijela ulice 21. Decembra u naselju Divkovići	MZ Bukinje	148.021,00 KM
29.	Rekonstrukcija dijela ulice Majska prema školi	MZ Šićki Brod	72.892,00 KM
30.	Rekonstrukcija dijela ulice u naselju Plane, od pruge prema džamiji	MZ Šićki Brod	131.450,00 KM
31.	Rekonstrukcija Gradske ulice	Grad Tuzla	585.318,15 KM
32.	Rekonstrukcija dijela ulice ZAVNOBIH-a	Grad Tuzla	83.052,00 KM
33.	Sanacija dijela ceste u naselju Donja Obodnica u dužini od 250 m	MZ Donja Obodnica	32.330,61 KM
34.	Sanacija dijela ceste u naselju Orašje u dužini od 180 m	MZ Par Selo	23.557,95 KM

Završeni projekti putne infrastrukture 2017

1.	Sanacija ceste u naselju Ši Selo (dionica puta u ulici Vukovarska do br. 147)	MZ Ši Selo	11.693,57 KM
2.	Sanacija ceste u naselju Ljubače (dionica puta u ulici Galušići)	MZ Ljubače	84.279,08 KM
3.	Sanacija dijela ceste u naselju Slanac do br. 21	MZ Slavinovići	84.760,88 KM
4.	Sanacija ceste u naselju Simin Han (dionica puta u naselju Polom)	MZ Simin Han	81.669,51 KM
5.	Sanacija ceste u naselju Grabovica (dionica puta u ulici Šljivići do br. 147)	MZ Grabovica	13.316,47 KM

6.	Sanacija puta u naselju Krojčica do br. 260	MZ Kreka	10.430,08 KM
7.	Sanacija dijela ceste u naselju Simin Han (put iza prodavnice Ponikva)	MZ Simin Han	125.350,29 KM
8.	Sanacija dijela puta u naselju Orašje (dionica puta Kapela - Bor)	MZ Par Selo	175.436,07 KM
9.	Sanacija dijela puta u naselju Kozara	MZ Lipnica	33.528,69 KM
10.	Sanacija dijela puta u naselju Krvavac	MZ Dobrnja	23.909,24 KM
11.	Sanacija dijela puta Šišići	MZ Pasci	21.657,50 KM
12.	Sanacija dijela puta u ulici Hajrudina Mešića, naselje Bare	MZ Simin Han	46.371,07 KM
13.	Sanacija Vukovarske ulice	MZ Ši Selo	11.304,33 KM
14.	Sanacija ceste Mramor jug-centar	MZ Mramor	815.540,74 KM
15.	Sanacija dijela ceste Husino-Kiseljak	MZ Husino	369.803,21 KM
16.	Izgradnja ceste u Gornjoj Tuzli	MZ Gornja Tuzla	389.172,54 KM
17.	Sanacija i rekonstrukcija trotoara, pješačkih površina i arhitektonskih barijera na području grada	Grad Tuzla	267.339,18 KM
18.	Sanacija puta u naselju Kužići, ul. Pavla Goranina od br. 139	MZ Kreka	67.617,30 KM
19.	Sanacija ceste u naselju Šići (cesta od Šićkog Broda do granice sa Općinom Lukavac)	MZ Šićki Brod	32.805,16 KM
20.	Sanacija ceste u naselju Šići (cesta od spomenika desno)	MZ Šićki Brod	51.569,34 KM
21.	Sanacija ceste u naselju Šići (cesta od mezarja desno)	MZ Šićki Brod	56.094,09 KM
22.	Sanacija ceste u naselju Bukinje (dionica iza pjeskare desno)	MZ Bukinje	14.162,34 KM
23.	Sanacija dijela ceste u naselju Kolone (pored stadiona)	MZ Bukinje	112.032,06 KM
24.	Sanacija ceste u naselju Gornji Hudeč	MZ Bukinje	46.318,25 KM

25.	Sanacija dijela ceste u naselju Cerik, put "Mosurke"	MZ Husino	35.947,62 KM
26.	Sanacija ceste - put prema Gilanu	MZ Husino	17.174,96 KM
27.	Sanacija dijela ceste u naselju Husino, put "Keroši"	MZ Husino	50.596,92 KM
28.	Sanacija ceste u naselju Šikara	MZ Bukinje	127.892,65 KM
29.	Sanacija puta u naselju Plane	MZ Šiški Brod	29.568,94 KM
30.	Sanacija dijela ceste Husino – Kiseljak, u naselju Cerik	MZ Husino	
31.	Sanacija dionice ceste u naselju Grbići	MZ Kiseljak	254.548,94 KM
32.	Sanacija dijela u naselju Ilinčica	MZ Kula	
33.	Sanacija dijela ceste u naselju Čaklovići	MZ Simin Han	
34.	Sanacija dijela ceste u naselju Grabovica kod trafostanice	MZ Grabovica	
35.	Sanacija ceste za Svojtinu	MZ Solina	
36.	Sanacija dijela ceste u naselju Grabovica	MZ Grabovica	467.916,88 KM
37.	Sanacija dijela ceste „Stara cesta“	MZ Gornja Tuzla	
38.	Sanacija dijela ceste u naselju Tetima	MZ Gornja Tuzla	
39.	Sanacija dijela ceste Kovačevo Selo-Požarnica	MZ Požarnica	
40.	Sanacija dijela ceste u naselju Mramor	MZ Mramor	
41.	Sanacija dionice ceste u naselju Milešići	MZ Mramor	409.420,24 KM
42.	Sanacija dijela ceste u naselju Čanići	MZ Dobrnja	
43.	Sanacija dijela ceste prema Srednjoj Dragunji	MZ Dragunja	

44.	Sanacija dijela ceste Mandići-Cerovi	MZ Tušanj	389.278,83 KM
45.	Sanacija dijela ceste Mandići-Rasovac	MZ Tušanj	
46.	Sanacija dijela ceste u naselju Donji Dolovi	MZ Solina	
47.	Sanacija dijela ulice Adele Ber	MZ Centar	225.717,21 KM
48.	Sanacija dijela ceste prema Gospi Lipničkoj	MZ Srednja Lipnica	
49.	Sanacija dijela ceste za naselje Tisovac	MZ Gornja Lipnica	
50.	Sanacija dijela ceste Gornja Lipnica-Repuševac i Gornja Lipnica-Trstje	MZ Gornja Lipnica	
51.	Sanacija puta za Groblje Delići	MZ Srednja Lipnica	

Završeni projekti putne infrastrukture 2018

1.	Sanacija i rekonstrukcija trotoara, pješačkih površina i arhitektonskih barijera na području grada	Grad Tuzla	378.700,35 KM
2.	Sanacija dijela Sjeverna saobraćajnice-ul. Džafer Mahala od skvera do raskrsnice „Dom zdravlja”	Grad Tuzla	169.342,61 KM
3.	Sanacija ceste od raskrsnice „Tenis” prema Memorijalnom kompleksu Slana Banja	Grad Tuzla	217.429,15 KM
4.	Sanacija puta Kovačica-Trakilovići	MZ G. Tuzla MZ Požarnica	50.648,07 KM
5.	Sanacija dijela puta Bošnjakovići-Jankovići	MZ Ljubače	18.756,27 KM
6.	Sanacija ulice Sarajac do br. 62	MZ Simin Han	33.327,92 KM
7.	Sanacija puta u naselju Paligorići	MZ Slavinovići	37.091,34 KM
8.	Sanacija puta u Gornjim Čaklovićima (kod trafoa)	MZ Simin Han	46.491,82 KM
9.	Sanacija puta za Mezarje Brdo	MZ Donja Obodnica	35.092,09 KM

10.	Sanacija puta pored groblja i kapele Svetog Filipa i Jakova	MZ Breške	55.153,80 KM
11.	Sanacija puta u naselju Erdemovići	MZ Dragunja	67.098,42 KM
12.	Sanacija puta do groblja Svetog Franje u Dragunji Donjoj	Grad Tuzla	46.300,78 KM
13.	Sanacija dijela ceste u ulici 115 HVO brigade do br. 110	MZ Solina	79.735,50 KM
14.	Sanacija ulice Pavla Goranina do br. 116	MZ Kreka	56.434,95 KM
15.	Sanacija ceste, dionica Nikolići do kuće Drage Ivičića	MZ Breške	31.639,77 KM
16.	Sanacija ceste, dionica Pranjići krak do garaže B. Pranjić	MZ Grabovica	14.851,98 KM
17.	Sanacija ceste, dionica Hasića Bare	MZ Dobrnja	15.568,02 KM
18.	Sanacija ceste, dionica Dokanj-groblje	MZ Dokanj	154.205,95 KM
19.	Sanacija ceste, dionica Saletovići-Berbići	MZ Donja Obodnica	54.554,50 KM
20.	Sanacija ceste, dionica Mihatovići do kuće br. 92	MZ Šiški Brod	7.382,70 KM
21.	Sanacija pješačke staze od Veterinarske stanice do skretanja za Divkoviće	MZ Bukinje	51.993,63 KM
22.	Sanacija puta u naselju Jasici	MZ Bukinje	25.253,28 KM
23.	Sanacija puta u naselju Hudeč	MZ Bukinje	39.897,00 KM
24.	Sanacija ceste u naselju Bukinje, dionica pored auto praone	MZ Bukinje	24.547,50 KM
25.	Sanacija dijela ceste od naselja Šišći ka granici sa općinom Lukavac u dužini od 440 m	MZ Šiški Brod	307.722,99 KM
26.	Sanacija dijela ulice Ive Keroševića, Vidovići (2 kraka)	MZ Husino	37.582,74 KM
27.	Sanacija ulice Husinske bune od br. 132 do br. 148	MZ Husino	8.704,22 KM

28.	Sanacija ulice Husinske bune do kuće Tomić Slavkice	MZ Husino	10.038,60 KM
29.	Sanacija puta u naselju Poljana, dionica Ivići-Bokavići	MZ Kiseljak	99.208,98 KM
30.	Sanacija dijela puta u naselju Ljepunice, od servisa Citroen ka Šikari	MZ Ljepunice	49.959,00 KM

Završeni projekti putne infrastrukture 2019

1.	Sanacija i rekonstrukcija trotoara, pješačkih površina i arhitektonskih barijera na području grada	Grad Tuzla	430.493,37 KM
2.	Sanacija raskrsnice kod Tenisa-kružni tok	Grad Tuzla	516.596,97 KM
3.	Sanacija sjeverne gradske saobraćajnice od raskrsnice Irac do bolnice u Solani	Grad Tuzla	278.460,00 KM
4.	Sanacija dijela puta sa kanalizacionom mrežom u naselju Krojčica	MZ Kreka	46.321,47 KM
5.	Sanacija putne infrastrukture u ul. Ahmeta Kobića	MZ Gornja Tuzla	232.579,62 KM
6.	Sanacija Ulice oslobodilaca	MZ Simin Han	29.558,46 KM
7.	Sanacija ulice pored korita rijeke Jale-Tanovići	MZ Simin Han	10.764,00 KM
8.	Sanacija ulice Gudelj	MZ Gornja Tuzla	16.120,26 KM
9.	Sanacija ulice Dolovi	MZ Solina	10.363,86 KM
10.	Sanacija ceste u naselju Andrići	MZ Grabovica	45.594,90 KM
11.	Sanacija ceste u naselju Stari Mramor	MZ Mramor	94.553,92 KM
12.	Sanacija ulice Rame Meškovića	MZ Kreka	13.940,50 KM
13.	Sanacija ceste u naselju Matići	MZ Gornja Lipnica	23.900,69 KM
14.	Sanacija ceste u naselju Bakići	MZ Grabovica	31.376,08 KM

15.	Sanacija ceste u naselju od Brodića ka Rasovcu	MZ Lipnica	104.962,83 KM
16.	Sanacija ceste u naselju Pjevići do br. 112	MZ Pasci	17.864,50 KM
17.	Sanacija ceste u naselju Petrovice-Hurići	MZ Pasci	10.359,14 KM
18.	Sanacija cestovne opreme na području grada	Grad Tuzla	59.430,16 KM
19.	Sanacija puta u naselju Šikara do br. 77	MZ Bukinje	12.366,90 KM
20.	Sanacija ulice Bone Markovića	MZ Husino	11.454,30 KM
21.	Sanacija puta u naselju Rapače	MZ Bukinje	12.208,95 KM
22.	Sanacija trotoara od pošte do raskrsnice	MZ Šićki Brod	31.050,63 KM
23.	Sanacija trotoara u Bukinju	MZ Bukinje	73.851,55 KM
24.	Sanacija puta u MZ Matičevići	MZ Husino	21.166,47 KM
25.	Sanacija puta Carinsko	MZ Pasci	44.808,52 KM

Projekti mostova, koji zapravo predstavljaju dio putne infrastrukture, realizirani su u ukupnoj vrijednosti od 935.000 KM, od kojih treba istaći pješački most preko sjeverne saobraćajnice iz centralnog gradskog parka prema kompleksu Panonike, pješački most preko južne gradske saobraćajnice u MZ Ši Selo, kolsko-pješački most preko rijeke Soline u naselju Brđani, MZ Solina.

U gradnju, rekonstrukciju i sanaciju vodovodne i kanalizacione mreže na području grada Tuzle, u uloženo je oko 3,5 miliona KM. Sistemom vodosnabdijevanja pokriveni su najveći dijelovi naselje Kozlovac u MZ Centar, Dolovi, zatim Hukići, Galešići, Momanovo u MZ Slavinovići, Paočići, Hurići u MZ Gornji Pasci, Gornji Čaklovići u MZ Simin Han. U završnoj fazi su radovi u naseljima Pekmezije i Mala Solina u MZ Solina, te u Gornjoj Lipnici. Saniran je dio glavnog distributivnog cjevovoda Stupari Tuzla. Izgrađen je ključni dio

oborinske i fekalne kanalizacije u MZ Kreka, u obuhvatu Regulacionog plana "Autocentar", te u naselju Krojčica, kao i kanalizacija u Fočanskoj ulici u MZ Sjenjak.

Više projekata koji se odnose na topifikaciju, realizirani su u vrijednosti preko 7,35 miliona KM, kao što su rekonstrukcija i izgradnja vrelovodnog ogranka za snabdijevanje toplinskom energijom dijela MZ Kreka (obuhvat regulacionog plana „Autocentar), rekonstrukcija postojećeg i izgradnja novog vrelovodnog ogranka za snabdijevanje toplinskom energijom stambenih i poslovnih objekata u ulici Mije Keroševića br.1,3,4,6,12,14,16,18 i 20 u MZ Solana, izgradnja vrelovodnog ogranka za snabdijevanje toplinskom energijom objekata u ulici Atik Mahala, MZ Stari Grad, izgradnja vrelovodnih ogranka u MZ Šićki Brod, u ul. Pašabunar 2-62 u MZ Batva, u naselju Solina, nabavka i ugradnja toplinskih podstanica za Gradsku ulicu u MZ Centar, u Mije Keroševića, Kralja Tvrtka i dr, te za individualne stambene i individualne stambeno poslovne objekte u mjesnim zajednicama Šićki Brod i Bukinja. Naime, izvedeni su radovi na priključenju ukupno 333 priključka i to 235 u Šićkom Brodu i Bukinju i 98 98 priključaka u drugim dijelovima grada. Na području Šićkog Broda i Bukinja izvršena je ugradnja 220 kućnih podstanica.

Nastavljeno je širenje sistema daljinskog grijanja u Kuli gradnjom novih krakova.

U završnoj fazi su projekti toplifikacije naselja Batva u MZ Batva te ulica Strajka Mitrovića i Slavka Mičića u MZ Brčanska malta, oba vrijednosti po 1,0 milion KM.

Završeni su projekti izgradnje, odnosno proširenja javne rasvjete na području svih mjesnih zajednica, ukupne vrijednosti preko 820.000 KM.

Realizirani su projekti izgradnje, rekonstrukcije i sanacije sportskih terena i dječijih igrališta u ukupnoj vrijednosti preko 1,8 miliona KM.

U cijelosti je završen projekat proširenja i rekonstrukcije Trga slobode vrijednosti preko 600.000 KM.

Projekti regulacije rijeka, kao trajna zaštita od štetnog djelovanja voda, te čišćenje i uređenje prirodnih i regulisanih korita od nanosa realizirani su u vrijednosti preko 4,34 miliona KM, i dominantno se odnose na rijeku Jalu, ali i njene pritoke.

III. Plan kapitalnih projekata koji će biti završeni u 2020. godini

[putevi, vodovodna i kanalizaciona mreža, toplifikacija, javna rasvjeta, i projekti iz drugih oblasti]

Ukupna vrijednost planiranih kapitalnih projekata izgradnje, rekonstrukcije i sanacije komunalne infrastrukture iznosi preko 21,5 miliona KM, i odnosi se na putnu infrastrukturu, uključujući puteve, raskrsnice, pješačke površine, mostove, vodovodnu i kanalizacionu mrežu, sistem daljinskog grijanja uključujući njegovo širenje, kao i priključke za individualne stambene i individualne stambeno poslovne objekte, te nabavku i gradnju kućnih podstanica u mjesnim zajednicama Šićki Brod i Bukinje, zatim izgradnju, odnosno proširenje sistema javne rasvjete, sportske terene i dječija igrališta, regulaciju vodotoka kao preventivnu zaštitu mjere od poplava i niz drugih projekata. Većina projekata je spremna za realizaciju u smislu izvođenja radova, za dio projekata, za koje je Zakonom utvrđena obaveza ishodovanja urbanističke saglasnosti i odobrenja za građenje, navedeni postupci su pokrenuti i sa radovima se ne može krenuti dok se navedeni dokumenti ne dobiju.

U nastavku su navedeni značajniji projekti. Planirano je preko 17 velikih projekata putne infrastrukture, vrijednosti oko 4,3 miliona KM:

Naziv projekta

1. Sanacija dijela ulice Mirze Delibašića od raskrsnice sa ulicom Petra Kočića do raskrsnice sa Južnom gradskom saobraćajnicom
2. Semaforizacija i sanacija raskrsnice „Solana“
3. Semaforizacija i sanacija raskrsnice „Paša bunar“
4. Sanacija Fočanske ulice
5. Sanacija transversalne saobraćajnice od raskrsnice „Irac“ do raskrsnice sa Južnom gradskom saobraćajnicom kod BKC-a
6. Sanacija Titove ulice od raskrsnice kod objekta „Crveni 7“ do raskrsnice kod zgrade Općinskog suda
7. Sanacija ulice Džemala Bijedića (Bulevar)
8. Sanacija dijela ulice Kojšino počev od raskrsnice „Skver“ do raskrsnice sa ulicom Hamdije Pozderca
9. Sanacija ulice Krečanska

10.	Sanacija dijela ulice Albina i Franje Herljevića sa sjeverne strane Doma zdravlja
11.	Sanacija dijela ulice Pašage Mandžića
12.	Sanacija ulice Meše Selimovića od raskrsnice sa Sjevernom gradskom saobraćajnicom kod studentskog restorana do raskrsnice sa ulicom VI Bosanske brigade
13.	Sanacija dijela ulice Šabana Zahirovića sa istočne strane objekta „Pecara 2“, počev od raskrsnice sa ulicom Bećarevac
14.	Sanacija dijela puta Bećarevac – Grabovica počev od raskrsnice sa ulicom Šabana Zahirovića
15.	Sanacija dijela puta Husino – Kiseljak
16.	Rekonstrukcija raskrsnice na Južnoj gradskoj saobraćajnici kod Livnice
17.	Sanacija kolskih i saobraćajnih površina u Ul.1.inženjerske brigade

Od početka ove godine je započeto i završeno 12 projekata sanacije puteva na području više mjesnih zajednica, realiziranih uz sufinansiranje građana, ukupne vrijednosti preko 370.000 KM.

Naziv projekta

Naziv projekta	
1.	Sanacija ulice Fikreta Salihovića od 228 MZ Solana
2.	Sanacija ceste u naselju Čaklovići 109-115 MZ Simin Han
3.	Sanacija ceste u naselju Križani 2-10 MZ Slavinovići
4.	Sanacija ulice Slavinovičkog odreda MZ Slavinovići
5.	Sanacija ulice Sarajac 39-51 MZ Simin Han
6.	Sanacija ulice Drage Pavića 92-102 MZ Slavinovići
7.	Sanacija puta do groblja Jasici MZ Lipnica
8.	Sanacija puta u naselju Donja Grabovica do 224 MZ Grabovica
9.	Sanacija puta u naselju Hamdino brdo MZ Grabovica
10.	Sanacija puta Razinoge II MZ Dobrnja
11.	Sanacija puta u naselju Gušića potok MZ Slavinovići
12.	Sanacija puta za mezarje Miljevac-Agin grob MZ D. Obodnica

Takođe je započeto i završeno 5 projekata sanacije puteva, finansirano iz sredstava ostvarenih radom TE, u ukupnom iznosu 425.500 KM.

Naziv projekta	
1. Sanacije raskrsnice Bukinje	MZ Bukinje
2. Sanacija puta u naselju Lipik	MZ Ljepunice
3. Sanacija ulica Češka	MZ Kreka
4. Sanacija puta iznad BP INA	MZ Šićki Brod
5. Sanacija dijela ulice Plane	MZ Šićki Brod

Za sanaciju trotoara, pješačkih staza i arhitektonskih barijera na području cijelog grada, planirana su sredstva u iznosu 900.000 KM.

Za projekte pješačkih i kolskih mostova, kao dio putne infrastrukture, planirana su sredstva u vrijednosti oko 500.000 KM.

U gradnju, rekonstrukciju i sanaciju vodovodne i kanalizacione mreže na području grada Tuzle, planirana su sredstva u iznosu preko 3,0 miliona KM i odnose se na završetak radova vodovodne mreže u naseljima Pekmezije i Mala Solina u MZ Solina, te u Gornjoj Lipnici, sanaciju vodovodne i kanalizacione mreže u ulici Mirze Delibašića, sanaciju vodovodne mreže u ulicama Meše Selimovića, Mirze Hadžimehmedovića, Klosterska, dio Titove ulice, te dio ulice Albina Herljevića.

Projekti koji se odnose na toplifikaciju, planirani su u vrijednosti oko 3,6 miliona KM, za dva velika projekta - toplifikacije naselja Batva u MZ Batva, te ulica Strajka Mitrovića i Slavka Mičića u MZ Brčanska malta, oba vrijednosti po 1,0 milion KM, nastavak toplifikacije naselja Kula, vrelovodni priključak za objekte socijalnog stanovanja u naselju Solina, te u ulici Tabašnice, izgradnju priključaka za individualne stambene i individualne stambeno poslovne objekte na području cijelog grada, kao i za nabavku podstanica za kolektivne objekte izgrađene prije 2011. godine, u skladu sa Odlukom o snabdijevanju grada toplotnom energijom. Za projekte toplifikacije dijela naselja Solana i dijela naselja Dragodol, u postupku su zahtjevi za dobivanje urbanističke saglasnosti.

Za projekte energetske efikasnosti planirana su sredstva u iznosu oko 1,15 miliona KM i odnose se na grantove za nabavku i ugradnju kućnih podstanica za individualne stambene objekte na području mjesnih zajednica Šićki Brod i Bukinje, kao i na grantove za sufinansiranje mjera za smanjenje aerozagađenja za individualne stambene i stambeno poslovne objekte na području grada– nabavku i ugradnju toplotnih pumpi i za takve objekte sufinansiranje utopljanja objekata, za nabavku i ugradnju peći na pelet ili nabavku i ugradnju kompaktnih toplinskih podstanica. Takođe, planirani su radovi na utopljanju objekta Doma kulture u Gornjoj Tuzli.

Planirani su projekti izgradnje, odnosno proširenja javne rasvjete na području svih mjesnih zajednica, ukupne vrijednosti oko 300.000 KM.

Planirani su projekti izgradnje, rekonstrukcije i sanacije sportskih terena i pratećih sadržaja, kao i dječijih igrališta u ukupnoj vrijednosti oko 150.000 KM.

Projekti regulacije rijeka, kao trajna zaštita od štetnog djelovanja voda, te čišćenje i uređenje prirodnih i regulisanih korita od nanosa planirani su u vrijednosti oko 450.000 KM. Dio navedenih sredstava odnosi se na, ovog proljeća završeni projekat regulacije rijeke Jale u Slavinovićima dužini 800 m, čija ukupna vrijednost je 1,68 miliona KM.

Ove godine planiran je početak realizacije projekta I faze gradskog groblja Drežnik, koja će se relizirati u tri godine, i čija ukupna vrijednost iznosi oko 4,0 miliona KM.

U toku su radovi na rekonstrukciji, za grad izuzetno značajnog, objekta DTV Partzina u Kreki, ukupne vrijednosti oko 440.000 KM.

Za uređenje i sanaciju parkovskih površine, prije svega Slane banje i park površine na Sjenjaku, planirana su sredstva u iznosu oko 600.000 KM.

IV. Orijentaciono važne investicije za koje je u 2020. godini izdato odobrenje za građenje ili je izdata urbanistička saglasnost i uskoro se očekuje izdavanje odobrenja za građenje

- Vrelovodi u mjesnim zajednicama Kreka, Brčanska malta, Mejdan, Kula i Batva, investitor Grad Tuzla, izdata odobrenja za građenje, vrijednost investicije oko 3.2 miliona KM.
- Objekat DTV Partizan Kreka- investitor Grad Tuzla, izdato odobrenje za građenje, vrijednost investicije oko 450.000 KM.
- Bingo City Centar - dogradnja, izdato odobrenje za građenje, vrijednost oko 12 miliona KM.
- Koala automotive - izgradnja poslovnog objekta u poslovnoj zoni Kreka Sjever, izdato odobrenje za građenje, vrijednost investicije 1.2 miliona KM.
- Deling invest - stambeno-poslovni objekat Park Lake u centru grada (preko puta Revde), izdato odobrenje za građenje vrijednost oko 3.5 miliona KM.
- Dženex d.o.o. - stambeno-poslovni objekat A3 u naselju OAZA, izdato odobrenje za građenje, vrijednost investicije oko 1.8 miliona KM.
- Pekara Hukić na Skveru - izgradnja stambeno-poslovnog objekta na mjestu postojeće pekare koja se prethodno uklanja, izdato odobrenje za građenje, vrijednost investicije oko 400.000 KM.
- Inproz d.o.o. - hotel u centru grada, izdata urbanistička saglasnost, vrijednost investicije 1.3 miliona KM, slijedi izdavanje odobrenja za građenje.
- EKO sirovina, Koala automotive i Probosing d.o.o., poslovni - proizvodni objekti u poslovnoj zoni Kreka Sjever, vrijednost investicije oko 2.5 miliona KM, u postupku izdavanje urbanističkih saglasnosti.
- Biciklistička staza kod nove zgrade Općinskog suda Tuzla, investitor Grad Tuzla, izdata urbanistička.
- Objekat osnovne i srednje muzičke škole na mjestu postojećeg koji se prethodno uklanja, vrijednost investicije oko 1.5 miliona KM, izdata urbanistička saglasnost, slijedi odobrenje za građenje.
- Tehnograd company, naselje OAZA, objekat A4 - izdata urbanistička saglasnost, slijedi odobrenje za građenje, vrijednost investicije oko 7 miliona KM.

- Bingo d.o.o. - stambeno-poslovni objekat Pecara 2 u Skojevskoj, izdata urbanistička saglasnost, slijedi postupak izdavanja odobrenja za građenje, vrijednost investicije 40 miliona KM.
- Grad Tuzla, izgradnja nekoliko mostova, vrijednost oko 200.000 KM, izdate urbanističke saglasnosti.
- Tehnika Kiseljak, stambeno-poslovni objekat Gojtinovac, preko puta Gimnazije, izdata urbanistička saglasnost, slijedi odobrenje za građenje, vrijednost investicije oko 4 miliona KM.
- Izgradnja kružnog toka na raskrsnici Husino, izdata urbanistička saglasnost, slijedi odobrenje za građenje, vrijednost investicije oko 500.000 KM.
- Vrelod u MZ Dragodol, investitor Grad Tuzla, izdata urbanistička saglasnost, slijedi odobrenje za građenje, vrijednost investicije oko 200.000 KM.
- Gradsko groblje Drežnik - objekat O4, investitor Grad Tuzla, izdata urbanistička saglasnost, u toku postupak izdavanja odobrenja za građenje, vrijednost oko 900.000 KM.
- Arba d.o.o. - kompleks Crystalico, izdata urbanistička saglasnost, slijedi postupak za uklanjanje postojećih objekata, pa postupak izdavanja odobrenja za građenje, vrijednost investicije se procjenjuje na oko milijardu KM.

V. Razvojne i druge ekonomske mjere 2020. godine

Strateški cilj Grada Tuzle je ekonomski održiv razvoj i kvalitet života građana Tuzle. Na tom putu ove godine se ispriječila pandemija koronavirusa (COVID 19) koja je potresla i najveće ekonomije svijeta. Ovu prepreku možemo savladati samo snagom kontinuiteta i istrajavanja na definisanim pravcima razvoja.

Za prevazilaženje ove prepreke je veoma važan kontinuitet u realizaciji aktivnih ekonomskih mjera. Ove mjere se realizuju u tri pravca: održavanje kontinuiteta ekspanzije gradnje, nastavljanje podrške razvoju sektora privrede i malih obrta, te interventne mjere podrške privredi usljed uticaja pandemije korona virusa.

Prethodnih godina, a i ove godine smo dobro planirali, a najvažnije ekonomske mjere su ujedno i razvojne mjere. U stvaranju uslova i realizaciji ekonomskih mjera podrške razvoju sektora privrede i malih obrta u kontinuitetu radi cijela administracija Grada Tuzle, svako u okviru svojih nadležnosti. Efikasnost u radu gradske administracije potvrđuju objavljeni podaci Federalnog zavoda za programiranje razvoja za 2018. godinu koji pokazuju da Grad Tuzla ima najveći broj registrovanih privrednih subjekata u BiH (9.460), dok je taj podatak za 2019. godinu još bolji i iznosi 9.588 privrednih subjekata, što je rezultat kontinuiranog dugogodišnjeg rada na stvaranju što boljeg ambijenta za razvoj privrede.

U borbi protiv ekonomske krize veoma je značajno održavanje kontinuiteta ekspanzije gradnje. U savladavanje ekonomske krize smo krenuli realizacijom razvojnih kapitalnih projekata u iznosu od 29,5 miliona KM.

Ove godine Grad Tuzla iz budžeta investira 16,4 miliona KM u gradnju komunalnih objekata, a gradski vodovod i gradsko centralno grijanje investiraju 13,1 milion KM, što predstavlja veliki podsticaj sektoru građevinarstva koji mnoge veže za sebe da opstane u ovoj velikoj krizi.

Kada govorimo o gradnji tu moramo istaći činjenicu da je za gradnju jednog

građevinskog objekta vezano oko 50 MSP (počevši od notara i advokata, do projektanata, pa do onih koji prodaju građevinski materijal, i sve do uplata poreza i doprinosa) i na taj način razvijaju ekonomiju neprekidnom gradnjom.

Ove godine je nastavljena podrška razvoju sektora privrede i malih obrta. U okviru ove podrške spadaju slijedeće aktivne mjere:

- Podrška proljetnoj sjetvi, i to najviše u TK, što predstavlja kontinuitet u pomoći sektoru poljoprivrede koji se iz godine u godinu na području našeg Grada sve više razvija. U tom smislu realizovane su slijedeće aktivnosti:
  - ✓ krajem februara je izvršena podjela 13 tona đubriva za 73 poljoprivredna proizvođača;
  - ✓ krajem marta izvršena je podjela sadnog materijala za 81 poljoprivrednog proizvođača kojim je sufinansirana poljoprivredna sjetva na površiti od 22.000 m² plastenika;
  - ✓ u trećem ciklusu, krajem aprila izvršena je podjela sjemenskog materijala (krompir, grah, kukuruz) i đubriva, a u narednom periodu je planirana podjela goriva, stočne hrane i podrška pčelarima i proizvođačima šampinjona;
  - ✓ Takođe, izvršena je i dodjela 7 plastenika za sadnju ljutih paprika.
  - ✓ **UKUPNA PODRŠKA ZA OVE AKTIVNOSTI U OBLASTI POLJOPRIVREDE DO SADA JE IZNOSILA 120.000 KM.**
- Podrška za rad i poslovanje RPC Tuzla-Inkubator "Lipnica" 278.500 KM.
- Podrška za rad i poslovanje BIT Centra Tuzla 65.000 KM.
- Podrška za rad Udruženja obrtnika grada Tuzle 20.000 KM.

Osim prethodno nabrojanih aktivnih ekonomskih mjera koje je grad Tuzla do sada realizovao ili će realizovati u drugoj polovini godine s ciljem podrške razvoju sektora privrede, značajno je istaći i Interventne mjere podrške privredi koje za cilj imaju ublažavanje posljedica pandemije koronavirusa (COVID 19) za koje je u budžetu planirano preko 2 miliona KM, kao i druge mjere podrške sektoru privrede. Tu spadaju:

- Poduzetnike kojima je privremeno zabranjeno obavljanje djelatnosti naredbama štabova smo oslobodili od plaćanja zakupnine za poslovne prostorije koje Grad Tuzla izdaje u zakup (62.000 KM).

- Poduzetnike kojima je privremeno zabranjeno obavljanje djelatnosti naredbama štabova smo oslobodili od plaćanja zakupnine za poslovne prostorije koje Grad Tuzla izdaje u zakup (62.000 KM).
- Još jedna mjera koja je poduzeta u smislu podrške privrednim subjektima na području Grada Tuzle se odnosi na privremeno oslobađanje od obaveze plaćanja naknade za zauzimanje javnih površina za postavljanje ljetnih bašta i reklamnih naprava, te oslobađanje od plaćanja komunalne naknade i obaveze plaćanja zakupnine za korištenje prostora u evidenciji mjesnih zajednica na području Grada Tuzla, ako i takse za taksi stajališta (728.000 KM).
- U toku je Javni poziv za fizička lica koja obavljaju samostalne djelatnosti i obrte s ciljem održavanja tekuće likvidnosti, ovih malih biznisa, zbog udara koji su imali usljed zabrane obavljanja djelatnosti uzrokovanog koronavirusom. Shodno broju prijavljenih aplikacija bit će dodjeljen iznos pomoći od oko 50.000 KM.
- Takođe, se ide u pravcu direktne pomoći licima koja su u periodu pandemije ostala bez posla. Korona zakon FBiH i TK je odredio pomoći onima koji nisu otpuštali radnike, a šta je sa onim radnicima koji su otpušteni? Ko će da brine o njima? E, tu smo mi napravili iskorak i pokazali kontinuitet u podršci socijalno ugroženim kategorijama, i mislim da smo jedina opština odnosno grad u BiH, koji je odredio pružanje pomoći ovoj kategoriji građana, za šta su obezbjeđena sredstva u budžetu u iznosu od 500.000 KM.
- Pomoć našim JP i JU, nećemo po osnovu Korona zakona, nego po osnovu budžeta i drugih zakona smo obezbijedili 500.000 KM za JP i JU kojima je naredbama Federalnog štaba CZ-e zabranjen rad u potpunosti ili im je otežan rad.
- Takođe, je značajno istaći činjenicu koja se odnosi na kontinuiran rad cijele administracije koja za naše građane nije tako vidljiva. Dakle, jedna od nevidljivih ekonomskih mjera jeste i otklanjanje prepreka potencijalnim investitorima koji žele da grade na području našeg Grada. Najveći broj aktivnosti u tom smislu realizuju Služba za prostorno uređenje i zaštitu okoliša, Služba za geodetske i imovinsko pravne poslove, Gradsko

- pravobranilaštvo, Zavod za urbanizam i Služba za komunalne poslove, koji kroz svakodnevne aktivnosti nastoje da otklone prepreke koje stoje pred potencijalnim investitorima u smislu izmjene urbanističke regulative, izgradnje komunalne infrastrukture itd.
- Podrška za novoosnovane subjekte - registrovane u 2020.godini - projekat „Siguran start“ će početi veoma brzo sa implementacijom. U budžetu su za ovu podršku obezbjeđena sredstva u iznosu od 90.000 KM. To su start-up firme, kojima je posebno važna potpora u prvoj godini osnivanja. Projekat pruža nekoliko linija podrške i to, refundiranje troškova registracije firme, sufinansiranje troškova doprinosa za vlasnika firme, sufinansiranje nabavke sredstava za rad i opreme, sufinansiranje troškova zakupa poslovnog prostora, te sufinansiranje troškova poslovnih usluga (informatičkih, pravnih, marketinga, knjigovodstva i sl) i pretežno se odobrena podrška odnosi na sufinansiranje doprinosa za vlasnika firme.
- Aktivna politika zapošljavanja - podrška za zapošljavanje ranjivih kategorija građana (mlade osobe do 35 g, žene žrtve porodič.nasilja, osobe preko 55 g, mladi koji su bili štíćenici doma za djecu bez rodit. staranja, osobe sa invaliditetom, Romi kao pripadnici nacionalnih manjina. Planirana realizacija u mjesecu julu/augustu. Sredstva u budžetu obezbjeđena u iznosu od 60.000 KM.
- Veoma brzo ćemo nastaviti sa slijedećim projektom pomoći poljoprivrednim proizvođačima za proljetnu sjetvu u smislu refundiranja dijela troškova proljetne sjetve. Novčanu podršku iz ove linije podrške Grada Tuzle mogu ostvariti fizička i pravna lica, te registrovani poljoprivredni obrti sa prebivalištem, odnosno poslovnim sjedištem na području grada Tuzle koji su u 2020 godini izvršili proljetnu sjetvu i zasnovali proizvodnju silažnog i merkantilnog kukuruza, heljde, povrća (paradajz, paprika, krastavac, patlidžan, mrkva, cvekla, grah, luk bijeli, luk crveni, zelena salata, krompir i sl.) i drugih poljoprivrednih kultura. Za ovu namjenu su u budžetu Grada Tuzle obezbjeđena sredstva u iznosu od 200.000 KM.
- Aktivna podrška nevladinom sektoru u oblasti poduzetništva.

- Aktivna podrška nevladinom sektoru u oblasti poljoprivrede.
- Do kraja jula mjeseca će se realizovati još jedna linija jednokratne pomoći registrovanim samostalnim djelatnostima na području Grada Tuzle kojima je odlukama i naredbama nadležnih štabova civilne zaštite i kriznih štabova bio zabranjen rad u periodu mart-april 2020. godine ili koji su ostvarili pad prometa za najmanje 20% u odnosu na ostvaren promet u mjesecu aprilu 2019. godine usljed djelovanja pandemije koronavirusa COVID 19. Jednokratna pomoć svakom korisniku sredstava u smislu ovog vida podrške iznosi 500 KM, dok su ukupno planirana sredstva u budžetu Grada Tuzle za ovaj vid pomoći planirana u iznosu od 250.000 KM.
- Takođe, realizovaće se i program pomoći javnim preduzećima i javnim komunalnim preduzećima čiji je osnivač Grad Tuzla kojima je naredbama štabova civilne zaštite i kriznih štabova bio privremeno zabranjen rad. Za ovu podršku su obezbjeđena sredstva u budžetu Grada Tuzle u iznosu od 250.000 KM.
- Izgradnja poduzetničke infrastrukture - završetak aktivnosti na izgradnji interne saobraćajnice sa javnom rasvjetom u Poslovnoj zoni Kreka sjever (obezbjeđeno sufinansiranje iz Budžeta TK) 130.000 KM.
- U toku je realizacija CEFE projekta razvoja poduzetničkih ideja kojima je obuhvaćeno 30 mladih sugrađana koji će kroz ovaj projekat izraditi svoje ideje u dobre poslovne planove.

VI. Strateška izborna i programska opredjeljenja GO SDP BiH Tuzla za naredni izborni mandat 2020-2024. godine

Razvojne perspektive

Razvojne perspektive Grada Tuzle u narednom izbornom periodu (2020-2024) izvode se iz Strategije razvoja Tuzle 2015-2026, kao:

- Razvoj turizma.
- Razvoj trgovine u gradu kao centru regije.
- Unapređenje komunalne infrastrukture.
- Razvoj „pametnih tehnologija“.
- Prenamjena neiskorištenih industrijskih pogona.
- Energetska efikasnost.
- Nova ekonomija bazirana na konkurentnosti i inovativnosti.
- Povećanje proizvodne moći društva i smanjenje nezaposlenosti i siromaštva.

Osnovna strateška opredjeljenja u izbornoj kampanji se ogledaju kroz devet prioritarnih oblastima i lokalnim javnim politikama.

1. Privreda i zapošljavanje

U domenu ustavne nadležnosti Grada Tuzla u oblasti privrede i zapošljavanja, GO SDP BiH Tuzla će se, preko svog gradonačelnika Tuzle i izabranih vijećnika u Gradskom vijeću Tuzla, zalagati za realizaciju sljedećih projekata i aktivnosti u predstojećem izbornom mandatu 2020.–2024. godine:

- U koordinaciji sa višim nivoima vlasti u Federaciji BiH, Grad Tuzla će stvarati povoljne uslove za početak radova i dalju izgradnju bloka 7 Termoelektrane Tuzla i, vezano s tim, za restrukturiranje Rudnika uglja Kreka.
- Nastaviti sa daljim razvojem Razvojno - poslovnog centra - Inkubatora u Lipnici i Bukinju.

- U oblasti novih biznisa i informacionih tehnologija nastaviti sa daljim razvojem i proširenjem BIT centra Tuzla i na tom planu što prije stvoriti uslove za otvaranje novih smještajnih kapaciteta za sadašnje i nove firme u okviru BIT centra , što će rezultirati povećanjem broja novozaposlenih inženjera i drugih zanimanja.
- Povećanjem kapaciteta BIT centra, sa novih 100 inženjerskih mjesta.
- Pored otvorenog centra za robotiku u Tuzli, stvarati uslove za dalji razvoj u Gradu Tuzla automatike, robotike, mehatronike, farmaceutske i drugih novih tehnologija i biznisa, koristeći naučne i stručne potencijale, rad nekoliko instituta u gradu, kvalitetne i iskusne kadrove i radnu snagu u mnogim industrijskim oblastima i rudne, hemijske i druge sirovinске resurse tuzlanskog kraja.
- Nastaviti sa izgradnjom i završetkom poslovnih zona u Kreki i Bosanskoj Poljani i u njima novih biznisa.
- Stvarati uslove za razvoj novih poslovnih zona i biznis centara na području Grada Tuzle.
- S tim u vezi, u gradskoj upravi kontinuirano će se jačati Služba za poduzetništvo i razvoj koja će pružati pomoć investitorima i privrednicima koji žele bržu i lakšu registraciju firmi i otvaranje novih poduzetničkih biznisa, kao i koja će jačati kapacitet gradske administracije za podršku poduzetništvu i lokalnom razvoju i za pripremu projekata i aplikacija za sredstva viših nivoa vlasti i pristupnih fondova EU i domaćih razvojnih fondova i organizacija (Razvojna banka, Nerda i sl.).
- Stvarati uslove za dalji razvoj trgovine i turizma u Tuzli kao važnom administrativnom, privrednom i kulturnom centru Tuzlanskog kantona i Sjeveroistočne Bosne.
- Adekvatnim planiranjem i rukovođenjem obezbijediti da javna gradska preduzeća, kao i javne ustanove posluju pozitivno, bez gubitaka i društveno odgovorno u ispunjavanju njihovih javnih funkcija, prvenstveno vodeći računa o zaštiti javnog interesa i javnih dobara građana Grada Tuzla.

- Pored navedenog, stvaraće se uslovi i pružati podrška u Gradu Tuzla:
  - ✓ aktivnim mjerama zapošljavanja, na primjer njihovom sufinansiranju,
  - ✓ promociji i uspostavljanju mehanizma doživotnog učenja - program obuke za razvoj i unapređenje znanja i vještina nezaposlenih, zaposlenih i poslodavaca,
  - ✓ razvoju vještina i talenata radi istraživanja novih poslova i tehnologija,
  - ✓ uvođenju poduzetničkih kurseva u srednjim školama,
  - ✓ obrazovanju poljoprivrednih proizvođača sa posebnim osvrtom na mlade,
  - ✓ organizovanju seminara-upravljanje kvalitetom malih i srednjih preduzeća (MSP),
  - ✓ programima podsticaja samostalnim zanatskim radnjama i starim zanatima,
  - ✓ pružanju pomoći i razvoju preduzeća, kućne radinosti i zadrugama,
  - ✓ pružanju pomoći u osnivanju i razvoju lokalnih poslovnih udruženja (Udruženje poslodavaca, Udruženje potrošača, Udruženje mladih poduzetnika i dr.),
  - ✓ podizanju svijesti o standardizaciji i certifikaciji u MSP,
  - ✓ organizovanju sajмова obrtništva, kućne radinosti i domaće zdrave hrane,
  - ✓ učešću u formiranju kreditno garantnog fonda, povećanju obuhvata naplate javnih prihoda od direktnih poreza radi povećanja budžetskih prihoda Grada,
  - ✓ kritičkoj analizi udjela općina i gradova u raspodjeli javnih prihoda od indirektnih poreza, radi pozitivne promjene tih odnosa, strukture i načina donošenja budžeta i raspolaganja sredstvima iz budžeta.

Podrška poduzetništvu – investicija u lokalni ekonomski razvoj

Sve do početka zadnjeg desetljeća, privredna slika grada Tuzla bazirana je na tradicionalnim djelatnostima u industriji, rudarstvu i energetici, koje u tranzicionom periodu, usljed brojnih razloga, nisu donijele značajnije efekte u razvoju grada Tuzla. U Gradu Tuzla, u proteklom periodu, prepoznat je značaj i potreba aktivnog pristupa procesu lokalnog ekonomskog razvoja, u kojem je oblast poduzetništva jedan od ključnih faktora tog procesa.

Iako nema izvorne nadležnosti, Grad Tuzla je razvio uspješan model podrške u oblasti poduzetništva, s ciljem stvaranja boljeg poslovnog okruženja za poduzetnike, mala i srednja preduzeća, koji su generatori novog zapošljavanja. Liderska pozicija Tuzle u regiji ne gradi se više samo na činjenici da je Tuzla privredni, kulturni, obrazovni, sportski i zdravstveni centar regije i administrativni centar Tuzlanskog kantona, već mnogo više na činjenici da Grad Tuzla oslobađa i predvodi jednu novu, kreativnu, razvoju energiju, koja svoje mreže uspostavlja na izgradnji poslovnih prilika, prema stranim investicijama i tržištima, a što kao model biva uočeno i cijenjeno na prostoru Bosne i Hercegovine i šire.

Mala i srednja preduzeća, generator privrednog razvoja

U oblasti podrške malim i srednjim preduzećima i razvoja privrednog ambijenta, nastaviti sa programom aktivnih mjera zapošljavanja. Prema iskazanom interesu domaćih privrednih subjekata, ova mjera je vrlo značajna i direktno doprinosi otvaranju novih radnih mjesta. U Budžetu Grada Tuzla za 2020. godinu osigurana su sredstva, čime se može očekivati otvaranje novih radnih mjesta.

Tuzlanski razvojni brend: Poslovne zone i poduzetnička infrastruktura

Grad Tuzla je lider u Bosni i Hercegovini u pogledu aktivnog pristupa razvoju poslovnih zona i poduzetničke infrastrukture. Na inicijativu Grada Tuzla, realizovani su projekti osnivanja dvije najuspješnije poslovno poduzetničke zone i inkubatora biznisa u Bosni i Hercegovini: Razvojno poduzetničkog centra Tuzla-Inkubator Lipnica (RPC-a) i Biznis inovacionog i tehnološkog centra Tuzla (BIT Centra).

U 2020 godini, kroz otvaranje novih projekata, u BIT centru se očekuje otvaranje novih 100 radnih mjesta, dok će u RPC-u uz proširenje postojećih kapaciteta biti omogućeno otvaranje 80 novih radnih mjesta. Pored toga, Grad Tuzla je nastavio strateški promišljati i djelovati na stvaranju uslova za izgradnju novih poslovnih zona i poduzetničke infrastrukture. U toku je završetak poslovne zone Kreka-Sjever, koja će u naredne četiri godine akumulirati najmanje 600 novih radnih mjesta.

Proizvodnja zdrave hrane – strateški pravac Grada Tuzla

Grad Tuzla je u proteklom periodu, u kontinuitetu podržavao projekte *proizvodnje zdrave hrane*, kroz realizaciju godišnjih programa podrške. Ovim programima, putem direktne i indirektno podrške postignuti su zavidni rezultati na planu stvaranja povoljnijeg poslovnog ambijenta, kreiranja novih radnih mjesta, te očuvanja postojeće zaposlenosti i samozapošljavanja.

- Omogućeno je formiranje oko 600 malih porodičnih gazdinstava, sa stabilnom proizvodnjom.
- Značajan napredak postignut je u oblasti plasteničke proizvodnje povrća, podizanjem oko 37.100 m² plastenika.
- Značajan napredak ostvaren je u stočarstvu, u segmentu proizvodnje mlijeka, nabavkom preko 172 novih visoko kvalitetnih mliječnih grla.
- Izgrađena je mreža od sedam otkupnih stanica mlijeka kojom je pokriveno cijelo područje grada, gdje postoji stočarska proizvodnja.
- Uspostavljeno je preko 260 dunuma (26 ha) novih nasada voća visokostablašica i oko 160 dunuma (16 ha) pod nasadima jagodičastog voća.
- Stalne aktivnosti na promociji zdrave hrane čime se obezbijedilo tržišno povezivanje proizvođača i potrošača.
- Značajno su unaprijeđeni i uspostavljeni nedostajući kapaciteti za hlađenje i održavanje kvaliteta uskladištenog voća i povrća.

U narednom periodu potrebno je nastaviti aktivnosti na proširenju proizvodnje zdrave hrane i povećanja iskorištenja zemljišnih resursa, kako bi se formiralo najmanje 75 novih porodičnih gazdinstava. Za ove namjene obezbijediće se minimalno 300.000 KM godišnje iz Budžeta Grada Tuzla.

Turizam – prilika za sve

Izgradnja kompleksa slanih jezera „Pannonica“ u središtu Tuzle, predstavlja okosnicu i snažnu polugu novog koncepta održivog razvoja Tuzle, baziranog na valorizaciji prirodnog naslijeđa i prirodnih resursa, što čini temelje na kojima je započeo razvoj turizma u Tuzli. Podrška razvoju turizma i komplementarnim djelatnostima, identificirani su kao jedan od posebnih ciljeva u dostizanju strateškog cilja iz aktuelnog dokumenta Strategije, vezanog za ubrzanje ekonomskog razvoja i unapređenja konkurentnosti privrede Tuzle. Razvoj kompleksa Panonskih jezera je jedinstven turistički i rekreativni centar, koji svojim bogatim sadržajima privlači veliki broj domaćeg stanovništva, kao i gostiju iz bližeg okruženja, ali i šireg regiona.

Činjenica je da su pojedini investitori već prepoznali značaj turizma, što svjedoči novi izgrađeni hotel Mellain, hotel Golden Star i drugi manji hotelski kapaciteti. Ipak u gradu Tuzla postoji nedostatak hotelskog smještaja, odnosno povoljnog smještaja za turiste koji bi mogli ostvariti noćenja u toku trajanja turističke sezone. Izdate su urbanističke saglasnosti za izgradnju nekoliko hotela (Poglavlje V).

Obzirom na potencijal turizma kao privredne grane i strateškog pravca Grada Tuzla, kroz sledeće aktivnosti obezbijediće se uslovi za nove investicije što će direktno utjecati na obezbjeđenje novih radnih mjesta, te dodatne prihode naših građana.

- Dalji razvoj i jačanje Turističke zajednice Grada Tuzla.
- Širenje djelatnosti hotelskih smještaja na području Grada Tuzla
- Organizovanje većeg broja privatnog smještaja na području Grada Tuzla.
- Izgradnja novi turističko-rekreativnih kompleksa na području Grada Tuzla (proširenje kompleksa slanih jezera, proširenje arheološkog parka na Panonici i razvoj sportova na vodi u gradu Tuzla, uređenje parka prirode Ilinčica, te parkova Slana Banja, Sjenjak i drugi).
- U narednom mandatu odrediti način budućeg korištenja ljekovitog izvorišta vode kod starog bazena u Slavinovićima.

- Nastaviti širenje sajamskih aktivnosti iz oblasti turizma.
- U saradnji sa opštinama Lopare, Ugljevik i Bijeljina, Grad Tuzla će, u granicama svojih mogućnosti, učestvovati u izgradnji pristupne infrastrukture za izletišta i zimski centar Busija na Majevidi.

2. Socijalna politika – Socijalna zaštita

Grad Tuzla za rješavanje socijalnih problema boračke populacije izdvaja duplo više nego ostalih 12 opština TK zajedno.

U skladu sa programima rada gradonačelnika Tuzle i Gradskog vijeća Tuzla i u okviru budžetskih mogućnosti i planiranja, u oblasti socijalne politike će se:

- U okviru Službe za boračko-invalidsku zaštitu, Grad Tuzla će realizovati socijalna, stambena i druga zakonska prava i zaštitu boraca, invalida i porodica poginulih boraca iz nadležnosti Grada Tuzla.
- U saradnji sa Centrom za socijalni rad Tuzla, realizovaće se zakonska prava i pomoći nemoćnim, socijalno ugroženim i marginaliziranim kategorijama stanovništva. Na tom polju podržavaće se rad Crvenog krsta/križa Tuzla i drugih humanitarnih i dobrotvornih organizacija i javne kuhinje u Tuzli.
- Službe gradske uprave će, na pravedan i transparentan način, dodjeljivati jednokratne pomoći građanima koji su u stanju socijalne potrebe, za liječenja, kao i za vanredne situacije u porodicama slabog imovnog stanja.
- Grad Tuzla će i dalje pružati materijalnu i drugu podršku Domu za djecu bez roditeljskog staranja Tuzla, Zavodu za odgoj i obrazovanje osoba sa smetnjama u razvoju Tuzla, Centru za obrazovanje, vaspitanje i rehabilitaciju slušanja i govora u Miladijama - Tuzla, kao i udruženjima građana koja se bave zaštitom dječijih prava (Zemlja djece Tuzla i dr.).
- U granicama svojih nadležnosti i mogućnosti, Grad Tuzla će pomoći dovršenje izgradnje Centra za autizam u Bukinju-Tuzla.

- Davaće se pomoć i podrška Domu penzionera Tuzla u pružanju usluga smještaja penzionera i u održavanju dnevnog centra u Domu za zdravo starenje, zabavu i rekreaciju penzionera i lica starije dobi kao i podrška različitim udruženjima penzionera. Razmotriti ideju i eventualnu mogućnost da se, u narednom mandatu, kod Doma penzionera izgradi pasarela iznad Južne saobraćajnice za kretanje pješaka i turističkog vozića, a radi lakšeg pristupa penzionera centru grada i Panonskim jezerima.
- Prema Vladi TK iniciraće se povećanje iznosa dječijeg dodatka, povećanje naknade majkama porodiljama koje nisu u radnom odnosu u skladu sa zakonom (za 12 mjeseci) i povećanje naknada majkama porodiljama koje su u radnom odnosu, a sve to kao nužne mjere konzistentne populacijske pronatalitetne politike.
- Nastaviće se realizacija aktivnosti na uklanjanju arhitektonskih barijera u Gradu Tuzla radi prilagođavanja životne sredine osobama sa invaliditetom i poteškoćama u razvoju, kao što je nedavno ugrađeni lift za invalidne pacijente u Domu zdravlja Tuzla.

3. Obrazovanje

- U skladu sa svojim ustavnim nadležnostima i mogućnostima, Grad Tuzla će stvarati uslove i pomagati rad osnovnih i srednjih škola na području Grada i dalji razvoj visokog obrazovanja na Univerzitetu Tuzla.
- Preko gradske JU Naše dijete, obezbijediće se kvalitetno predškolsko obrazovanje i vaspitanje djece u Gradu Tuzla i unapređivati prostorni, higijenski i drugi uslovi za dnevni i cjelodnevni boravak djece u ustanovama predškolskog odgoja.
- Grad Tuzla će, u skladu sa realnim mogućnostima, nastaviti praksu stipendiranja odličnih i talentovanih učenika i studenata.
- Obzirom da veliki broj studenata ne potoče isključivo iz boračkih porodica, ocijeniće se mogućnost formiranja Gradskog fonda za kreditiranje studenata, pošto je taj fond pri Ministarstvu za obrazovanje Vlade TK

faktički prestao sa djelovanjem unazad šest godina, radi potpunog dislociranja sredstava za tu namjenu na Ministarstvo za boračka pitanja Vlade TK.

- Grad Tuzla će uzimati aktivno učešće u aktivnostima na profesionalnoj orijentaciji učenika, na stimulisanju deficitarnih zanimanja i na reformi i inoviranju nomenklature zanimanja i zvanja koja se stiču u srednjem obrazovanju, na podsticanju dualnog obrazovanja radi prilagođavanja potrebama tržišta rada.
- Grad Tuzla će, spram svojih realnih mogućnosti, učestvovati u kupovini školskog materijala i opreme djeci koja su u stanju socijalne potrebe i u subvencioniranju troškova njihovog prevoza do škole, te pomagati roditelje koji školuju troje i više djece i tako daju dobre primjere pronatalitetne populacijske politike.
- Podržavaće se šire društvene akcije kao „Defektolog, logoped i psiholog u svakoj školi“ i akcije angažovanja i zapošljavanja asistenata u nastavi, radi omogućavanja inkluzivnosti djece sa posebnim potrebama.
- Podstićaće se veća uključenost u obrazovanje djece romske nacionalnosti,
- U skladu sa mogućnostima, Grad će pomagati opremanje odgojno-obrazovnih ustanova u kojima su duže vrijeme prisutne takve potrebe. Na tom planu, Grad će, pored vlastitog učešća, naročito insistirati kod viših nivoa vlasti na izgradnji nove zgrade Muzičke škole u Tuzli.
- Podržavaće se i pomagati takmičenja na gradskom nivou učenika iz određenih predmeta i vještina, kao i odlasci učenika na takmičenja na kantonalnom, federalnom i državnom nivou i na predmetnim olimpijadama u inostranstvu.
- GO SDP BiH Tuzla i njeni predstavnici u Gradskom vijeću i u izvršnoj vlasti u Gradu Tuzla intenzivno će vršiti pritisak za potpunu depolitizaciju škola, jer je politizacija više nego očigledna i ugrožava kvalitet školovanja.

4. Kultura

- Grad Tuzla će nastaviti finansiranje ili sufinansiranje sa Vladom TK i pružanje drugih oblika podrške i pomoći svim institucijama kulture sa sjedištem u Tuzli (Centar za kulturu, Narodno pozorište Tuzla, Teatar Kabare Tuzla, Pozorište mladih Tuzla, Narodna i univerzitetska biblioteka Derviš Sušić Tuzla, Dom mladih Tuzla, Dom književnosti Tuzla, Muzej solarstva Tuzla, BKC Tuzla, Arhiv Tuzlanskog kantona, Muzej Istočne Bosne Tuzla, Zavod za zaštitu i korištenje kulturno-istorijskog naslijeđa Tuzlanskog kantona, Memorijaln centar stradale tuzlanske mladosti, itd.
- U pogledu naprijed rečenog, naročito će se insistirati kod viših nivoa vlasti da se konačno izvrši izgradnja i adaptacija zgrade Muzeja Istočne Bosne Tuzla koji više godina nema nikakvih uslova za definitivni smještaj njegovih bogatih zbirki koje su još uvijek smještene na više mjesta u gradu (Biblioteka, Biološka zbirka, zbirka Muzeju poklonjenih umjetnina slikara Đorđa Mihajlovića i drugih umjetnika, etnografska zbirka, istorijska i arheološka zbirka) i više godina nema skoro nikakvih uslova za prijem posjetilaca.
- Grad Tuzla će nastaviti sa organizovanjem kulturnih manifestacija koje su već poznate u široj regiji (Cum grano salis, Međunarodni festival umjetnosti Kaleidoskop, Ljeto u Tuzli, Interbifep - međunarodni bijenale portreta Tuzla, Tuzlanski pozorišni dani, TKT fest akademskog teatra Tuzla, Tuzla film festival kratkometražnog filma, Festival sevdalinke, Bijenale umjetnosti minijature itd.).
- Podržavaće se djelovanje kulturno-umjetničkih društava sa područja Grada, od kojih neka imaju dugogodišnju tradiciju i čiji su uspjesi poznati u širem okruženju, kao i druga udruženja koja se bave kulturom (horovi, orkestri, alternativne scene, muzičke i plesne grupe itd.).
- Redovno će se analizirati stanje opremljenosti i funkcionalnosti objekata kulture radi određivanja prioriteta za obnovu ili rekonstrukciju i opremanje ustanova u oblasti kulture (uključivo i domove kulture, spomen

domove i kuće i čitaonice u mjesnim zajednicama na području Grada).

- Na planu zaštite i obnove objekata kulturno-historijskog, građevinskog i prirodnog naslijeđa na području Grada Tuzla, započeta je izgradnja replike starog Radničkog doma i sportskog objekta Partizan u Kreki u kojem je nastao i razvio se čuveni radnički pokret u Tuzli početkom prošlog stoljeća. U ovom mandatu planiran je završetak radova.
- Iznalaziće se načini za veće stimulisanje izdavaštva koje je u stanovitoj krizi.
- Podstićaće se kontinuirana javna promocija kulturne djelatnosti i stvaranja putem lokalnih javnih i neovisnih medija.

5. Sport

- U toku narednog izbornog mandata radit će se na izgradnji istočne tribine Stadiona Tušanj.
- Razmotriti ideju da se, u mandatu 2020.- 2024. godina, počnu stvarati uslovi za izgradnju četvrtog panonskog jezera u obliku zatvorenog olimpijskog bazena-gradskog savremenog plivališta- sa slanom vodom za kupanje u zimskim uslovima, a i za razvoj olimpijskog plivanja, vaterpola i drugih dvoranskih sportova na vodi,
- Privesti kraju preostale radove na izgradnji biciklističke i rekreativne staze od Slavinovića do Kreke.
- Kao i do sada, u skladu sa planovima rada savjeta mjesnih zajednica, biće izgrađen, rekonstruisan i popravljen jedan broj sportskih poligona i dječijih igrališta na cijelom području Grada, a u cilju afirmisanja i podrške masovnoj sportskoj kulturi, igri i zabavi djece i omladine.
- Grad Tuzla će nastaviti sa pružanjem finansijske i druge podrške sportskim klubovima koji djeluju na području Grada, njihovom trenažnom procesu u SKPC Mejdan, nastupima reprezentativnih selekcija u Tuzli, te za organizaciju značajnijih sportskih manifestacija.

- Preko Sportskog saveza Tuzla organizovaće se različita sportska takmičenja učenika osnovnih i srednjih škola na planu afirmacije masovnog sporta među školskom omladinom.
- Grad Tuzla će u kontinuitetu omogućiti na adekvatnoj lokaciji u gradu postavljanje montažnih objekata za klizanje i organizaciju klizačkih revija i sličnih manifestacija, a razmotriti mogućnosti da se u budućnosti izgradi stalni savremeni objekat gradskog klizališta za rekreativno i umjetničko klizanje i hokej.
- Svake godine će biti organizovan izbor nauspješnijih sportista, klubova, trenera i sportskih radnika u Gradu Tuzla, u cilju afirmacije i javne promocije sportskih postignuća.
- Grad Tuzla će nastaviti stipendirati jedan broj nadarenih i vrhunskih sportista.
- Preko Gradskog vijeća Tuzla, tražiće se od Vlade TK da planiraju znatno veća sredstva u budžetu za finasiranje sportske djelatnosti i da se unapređuje legislativa o sportu i njegovom položaju u društvu.

6. Kominalna i druga javna infrastruktura

- U kordinaciji sa višim nivoima vlasti u BiH podržavaće se i inicirati idejno i izvedbeno projektovanje i izgradnja putne i željezničke mreže u cilju komunikacijske deblokade Tuzle i Tuzlanskog kantona (izgradnja autoputa Beograd-Bijeljina-Tuzla-Žepče-Sarajevo, modernizacija željeznice Doboj-Tuzla-Zvornik i eventualna izgradnja željezničke pruge Tuzla-Banovići-Vareš-Sarajevo kao najkraće moguće željezničke veze od Sarajeva do Beograda, te i dalji razvoj Međunarodnog aerodroma Tuzla u cilju povećanja obima putničkog i kargo avio saobraćaja).
- Kod nadležnih federalnih i kantonalnih organa vlasti iniciraće se izgradnja produžetka Južne gradske saobraćajnice od Ši sela do Simin Hana, radi rasterećenja saobraćajnog uskog grla na istočnom ulazu u Tuzlu na Brčanskoj Malti, a i radi postizanja pozitivnih ekoloških efekata u tom dijelu grada.

- U narednom mandatu realizovaće se izgradnja novog saobraćajnog i pješačkog mosta Bulevar - Stupine u MZ Novi Grad I i Novi Grad II.
- Stvaraće se uslovi da se u narednom mandatu realizuje izgradnja pješačke pasarele kod Doma penzionera.
- Grad Tuzla će realizovati svoje imovinsko-pravne i druge obaveze u izgradnji brze ceste Šićki Brod-Đurđevik i u rekonstrukciji i proširenju puta do Međunarodnog aerodroma Tuzla.▪ Nastavit će se temeljita rekonstrukcija velikog dijela najfrekventnijih gradskih ulica.
- Nastavit će se projekat sa rekonstrukcijom i uređenjem većeg broja deformisanih i oštećenih trotoara i pješačkih staza.
- Nastaviće se sa daljom regulacijom korita rijeke Jala u Gornjoj Tuzli, Slavinovićima i Simin Hanu i rijeke Solina u MZ Dokanj i Solina i čišćenje njima gravitirajućih vodotoka.
- Nastavit će se radovi na izgradnji novog gradskog groblja Drežnik, čime će biti zadovoljene potrebe u pogrebnoj djelatnosti za narednih 50 godina.
- U svim mjesnim zajednicama u Gradu Tuzla, po planu rada njihovih savjeta, nastaviće se sa aktivnostima asfaltiranja, rekonstrukcije, sanacije i održavanja lokalnih puteva.
- Nastaviće se sa aktivnostima na proširenju, obnovi i održavanju javne rasvjete u svim mjesnim zajednicama u Gradu Tuzla.
- Nastaviće se sa investicionim ulaganjima u proširenje i rekonstrukciju vodovodne i kanalizacione mreže u mjesnim zajednicama gdje za to poostoje potrebe. Prioritet će imati kapitalni projekat dugoročnog snabdijevanja Tuzle pitkom vodom, bez redukcija, do 2036. godine i značajnija investiciona ulaganja u proširenje sekundarne mreže gradskog vodovoda u Lipnici, Solini i drugim MZ gdje je to potrebno.
- Razmotriti ideju i sagledati mogućnost izgradnje većeg gradskog parkirališta ispod UKC Tuzla, kaskadno iznad rijeke Soline.

7. Prostorno uređenje i zaštita životne sredine

- Stvaraće se uslovi za početak realizacije usvojenih regulacionih planova prostornih cjelina Grabov potok, Pecara II, Slatina II, Stara Gimnazija i Poslovno-proizvodna zona Poljana koje je izradila gradska Upravna organizacija Zavod za urbanizam Tuzla.
- Nastaviće se sa daljim proširenjem mreže centralnog grijanja u MZ Bukinje, Šićki Brod, Batva, Kreka, Solana, Solina, Mejdan, Brčanska Malta i drugim i većim obuhvatom sa toplifikacijom rubnih naselja u Gradu (individualnih objekata), što će značajno doprinosti poboljšanju ekološke situacije u Gradu. Realizovat i druge mjere po zaključcima GV Tuzla na planu rješavanja problema velike zagađenosti zraka u Gradu Tuzla u zimskom periodu (izgradnja novog bloka i krupniji zshvati na drugim blokovima TE Tuzla, regulisanje nekih uskih saobraćajnih grla u gradu, stimulisanje energetskog utopljavanja stambenih i poslovnih objekata, nabavki toplinskih pumpi, peći na pelet, solarnih panela itd.).
- Izgradnjom i daljom funkcionalnom nadogradnjom gradske deponije Desetine biće riješeno pitanje odlaganje smeća u Gradu Tuzla za narednih 30 godina,
- Nastaviće se korištenje, održavanje i moderniziranje uređaja za mjerenje kvaliteta zraka u Gradu Tuzla.
- Nastavit će se na realizaciji usvojenog Saobraćajno – prostornog koncepta Grada Tuzla. U tom kontekstu će se poboljšavati stanje vertikalne saobraćajne signalizacije i rješavati dugogodišnji problem „zelenog vala“ u Tuzli. Pored toga, iznalaziće se način adekvatnijeg dugoročnog organizovanja javnog gradskog prevoza u Tuzli i raditi na daljoj izgradnji parking prostora i na organizaciji saobraćaja u mirovanju.
- Podržavaće se djelovanja udruženja građana i organizacija za ekologiju i njihova nastojanja da se iz nekih industrijskih zona u Gradu uklone zaostala onečišćenja i deponije materija koje su vrlo opasne i štetne za zdravlje ljudi, kao i druge njihove akcije i rad na podizanju ekološke svijesti građana.

- Nastaviće se sa započetim aktivnostima u Gradu Tuzla na planu energetske efikasnosti i uvođenju alternativnih izvora električne i toplinske energije (solarni paneli, toplotne pumpe, bio–goriva, energija vjetra itd.). U tom cilju, pomagaće se organizovanje godišnjeg Energetskog foruma i sajma u Tuzli.
- U toku mandata 2020.-2024. godine organizovati na nivou Gradske uprave naučnu i stručnu raspravu o mogućnosti kapitalnog rješavanja gradske kanalizacije i glavnog kanalizacionog kolektora, kako se otpadne vode ne bi uljevale u rijeke Jala i Solina, a na osnovi apliciranja kod evropskih investicionih fondova i drugih finansijskih institucija za potrebna značajna finansijska sredstva u tu svrhu.

8. Opšta i javna sigurnost

Pored mjera sigurnosti koje poduzimaju nadležni državni organi, gradska vlast će na planu osiguranja opće javne sigurnosti građana, u okvirima njene nadležnosti, poduzimati sljedeće:

- U narednom mandatu će biti vrlo aktuelna pitanja zaštite građana Tuzle od pandemije Korona-virusa i rješavanje migrantske krize, obzirom da glavni migrantski putevi prema zapadnim zemljama, u posljednje vrijeme, vode preko Tuzle.
- Spram svojih realnih mogućnosti, pomagaće adekvatan smještaj i materijalno-tehničko opremanje Uprave policije Tuzla i drugih bezbjednosnih, kao i pravosudnih organa koji su locirani u Tuzli, na način kako je Grad Tuzla pomogao, u granicama svojih mogućnosti i nadležnosti, izgradnju nove zgrade Općinskog suda u Tuzli. Podržavaće se i afirmisati njihova saradnja sa građanima, savjetima mjesnih zajednica i sa osnovnim školama i predškolskim ustanovama po pitanju saobraćajnog odgoja djece i drugih oblika edukacije kako da djeca prepoznaju određenu opasnost i bezbjednosni rizik.
- Na Gradskom vijeću i Kolegiju gradonačelnika redovno će se analizirati stanje javnog reda i mira i kriminaliteta u Gradu Tuzla i predlagati mjere za unapređenje stanja bezbjednosti u Gradu.

- Kontinuirano će se raditi na osposobljavanju i funkcionalnom jačanju civilne zaštite Grada Tuzla i na opremanju Vatrogasne brigade i jedinica civilne zaštite u mjesnim zajednicama za njihovo uspješno djelovanje na spašavanju ljudi i materijalnih dobara od elementarnih nepogoda i prirodnih katastrofa.
- Preko zborova etažnih vlasnika obezbijediti adekvatno održavanje, sanitarnu i protivpožarnu zaštitu u stambenim zgradama, kao i u poslovnim i drugim javnim objektima gdje se dešava masovno okupljanje građana.
- Pošto je područje Grada Tuzla podložno klizištima, u narednom periodu će biti nužno, uz angažovanje geologa i drugih stručnjaka, sačiniti katalog klizišta na području grada Tuzla i izraditi projekat dugoročne sanacije klizišta i pošumljavanja kao značajne preventivne mjere protiv klizišta i poplava.
- Nastaviti aktivnost na deminiranju preostalih kontaminiranih površina na području Grada Tuzla.
- Određena sigurnosna zaštita i prava građana ostvarivaće se i djelovanjem gradske inspekcije, službi za javno zdravstvo i veterinarske stanice.

9. Rad organa javne uprave – gradske administracije

U cilju efikasnog i prema građanima susretljivog i odgovornog djelovanja javne uprave i administracije u Gradu Tuzla, naročito će se voditi računa o:

- Dalja dogradnja i unapređenje projekta elektronske uprave („e-uprava“).
- Daljem unaprijeđenju pune transparentnosti rada Gradskog vijeća i izvršne vlasti.
- Unaprijeđenju sistema dostavljanja zahtjeva građana, ažurnog i kvalitetnog rješavanja zahtjeva, odlučivanje po žalbama.
- Obaveznom objavljivanju javnih nabavki na internet stranici Grada.

- Donošenju Odluke o građanskoj inicijativi po kojoj građani sa određenim brojem potpisa mogu delegirati određenu tačku na dnevni red Gradskog vijeća.
- Većoj uključenosti civilnog društva u planiranja budžeta i kapitalnih projekata i u javne rasprave o tome.
- Osposobljavanju i jačanju inspeksijskih službi za efikasan rad.
- Redovnom ocjenjivanju i valorizaciji rezultata koje postiže gradska administracija.

GO SDP BiH Tuzla

11 razloga zašto glasati za kandidate SDP-a!

1. Tuzla ide naprijed. Ako Tuzlu zaustave, BiH gubi sve.
2. Jasmin Imamović traje zato što vrijedi. Prave vrijednosti traju.
3. Tuzla je posljednja tvrđava normalnosti. Odbranimo Tuzlu.
4. Imamo 100 puta više ostvarenih i započetih projekata nego što protivnici mogu zamisliti i obećati.
5. Tuzla iznad svega.
6. Jasmin Imamović je najbolji gradonačelnik u BiH i regionu.
7. Tuzla ide naprijed. Uradili smo dosta. Još puno toga ćemo uraditi.
8. Oni koji u Kantonu nisu stvorili ništa osim kriminala, sad bi da osvoje i upropaste Tuzlu. Izadimo na izbore i odbranimo Tuzlu.
9. Izadimo na izbore, glasajmo za Jasmina Imamovića i SDP. Samo tako možemo odbraniti Tuzlu.
10. Snaga kontinuiteta.
11. Siguran nastavak razvoja Tuzle.

SNAGA
kontinuiteta